

MEGCSINÁLTUK!

Kis túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a közel egy évtizedes lobbitevékenységünknek köszönhetően – a szaktárca és a kamarai szervezet támogatásával, időnként tejtermelői demonstrációk „rásegítésével” – 2019. január elsejétől az összes fogyasztói folyadéktej áfája 5%-ra csökken Magyarországon. A régen várt döntés a legutóbbi Tagi Tájékoztató után került a Magyar Közlönybe.

Az elmúlt évtizedekben többször felmerült az alapvető élelmiszerek ÁFA csökkentésének témaköre. A mindenkorai Kormány többször tárgyalta, a szakminisztérium és a szakma teljes támogatásával a háttérben. Tényszerű volt, de csak becsülhető mértékű, hogy az agrárgazdaság egy része a szürke-fekete zónában működött, részben még azokat is „beszippantva”, akik alapvetően jogkövetően szerették volna a tevékenységüket végezni. Többek között a magas ÁFA mérték miatt veszíti el hazai piacait, válik versenyképtelenné az élelmiszeripar az alacsonyabb ÁFA-val működő országok import-termékeivel, illetve az ÁFA-kerülő szereplők termékeivel szemben. A magas ÁFA csábít a csalásra – szervezett bünelkövetők jogosulatlan hasznoszerzés érdekében, tevékenységüket kimondottan a csalásra szervezik meg.

Végig tudatában voltunk annak, hogy az ÁFA-csökkentést – az egyenlőtlen versenyfeltételek kiegyenlítése érdekében – úgy érdemes és csak úgy lehetett megtenni, hogy az egyben ne veszélyeztesse az államháztartás érdekeit.

Mint emlékszünk, első lépésben 2017. január 1-től a nyers és friss tej áfája csökkent 5%-ra, tehát az ultramagas hőmérsékleten hőkezelt tej és az ESL tej kimaradt a csökkentésből. Ez a döntés az idehaza értékesített tejek csupán 15-20%-át érinthette, a sajtó tekintélyes része ugyanakkor folyamatosan és hibásan azt kommunikálta, hogy a 'tej' áfája csökkent. A fogyasztók a hűtőpultok előtt állva nem értették, hogy az ott lévő, hűtést igénylő tejek áfája eltérő lehet, akár 5, de akár 18%-os is lehet.

A hosszú évek során be kellett bizonyítanunk – többek között – azt, hogy az UHT és az ESL tej is tej, a téves közhiedelemtől eltérően nem tartalmaz semmilyen mesterséges adalékanyagot, így tartósítószer sem. Az UHT és ESL tejek tápértéke érdemben nem különbözik a friss, vagy nyers tejekétől. Érveltünk azzal, hogy az UHT kezelés hatására a tejfehérjék biológiai értéke gyakorlatilag nem változik: az össz. kalcium- és

foszfortartalom változatlan marad, a zsírban oldódó vitaminok – mivel ellenállnak a hőnek – nem szenvednek veszteséget, és bár a vízben oldódó vitaminok hőre érzékenyebbek, itt is csak 0-20% veszteség fordulhat elő vitamintól függően.

A Tej Terméktanács uniós szakmai szervezetekkel, Magyarország külföldi nagykövetségeivel vette fel a kapcsolatot az áfa kulcsok meghatározására vonatkozó európai gyakorlatok megismerése érdekében. A kutatások, az összegyűjtött anyagok azt mutatták, hogy az Unióban sehol sincs a hazai gyakorlathoz hasonló, kétféle fogyasztói folyadéktej áfakulcs.

Elmondtuk, hogy a hazai beszállítók belföldi piaci pozícióinak megerősítése, illetve a legálisan működő, adófizető, hazai munkaerőt foglalkoztató és a gazdasági növekedéshez hozzájáruló ágazati szereplők belpiacainak visszaszerzése az egyetlen túlélési lehetősége az ágazatnak.

Alapvető cél a termelési szint megtartása, illetve bővítése. Ennek egyik legfontosabb eszköze, hogy az egyes állati termékek magas ÁFA-ja miatt tapasztalható versenyhátrány gátját le kellett bontani. Bízunk benne, hogy a döntés érdemben járul hozzá a piaci szereplők munkahely-megtartó képességének javításához is.

Az Agrárminisztérium a döntéstől azt várja, hogy kizsorolnak az import tejek a hazai kereskedelemről: „...a korábbi áfacsökkentések alkalmával a kiskereskedelmi láncok korrekt magatartást tanúsítottak és az árcsökkenést teljes egészében továbbadták a vásárlóknak. Ez jövő januárban a tejnél sem lehet másképp...” Kétségtelen tény, hogy a kiskereskedelmi lánc Terméktanács tagok azt vállalták, hogy az áfacsökkentést érvényesítik az eladási árakban, azaz az árcsökkenést teljes egészében továbbadják majd a vásárlóknak.

A 2019. évi várakozások szerint eltűnhetnek az import UHT-tejek közül azok, amelyek áfacsalás miatt voltak jelentősen olcsóbbak, a versenyfeltételek így tisztességesebbé válnak. Az ÁFA miatt nem az importnak lejt majd a pálya. Mivel alapvető élelmiszerről van szó, bízunk a fogyasztás növekedésében is.

Vigyázó szemünket ugyanakkor a többi magas áfás import-tejterméken tartjuk (különösen a félkemény sajtokon), mivel a feketegazdaság térnyerését ezen termékek esetén a túl magas adómérték továbbra is ösztönzi.

VIII. TEJÁGAZATI KONFERENCIA – 2018. NOVEMBER 15.

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács idén immár nyolcadik alkalommal rendezi meg hagyományának számító éves tejágazati konferenciáját. Az előttünk álló időszak közös agrárpolitikát érintő kilátásai mellett takarmánypiaci aktualításokról is szó esik majd, sok egyéb ágazati információ mellett. Az esemény részletes programja elektronikus úton kerül megküldésre.

Szakmaközi szervezetünk 2018. november 15-én rendezi meg tejágazati konferenciáját a Vital Hotel Nautis szállodában (Gárdony). Az eseményre szóló meghívó szintén elektronikusan kerül megküldésre tagjaink részére.

A rendezvény a korábbi évek gyakorlatának megfelelően természetesen ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, amelyet a tejtermek@tejtermek.hu elektronikus címen, illetőleg a (+36-1) 203-1450-es telefonszámon tehetnek meg.

A 2018/2019. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSZTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2018. október 4-i ülésén úgy döntött, hogy a 2018. április 1. napjától 2019. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2018. július 5-i ülésén – meghatározott 95 Ft/kg-os prognózist nem módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedévében (2018. október-december) 96 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

TEJ TERMÉKTANÁCS – NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA KÖZÖS SAJTÓKÖZLEMÉNY

„Mélykúti Tibor, a Tej Terméktanács elnöke szerint 2018 nyara szélsőséges időjárást hozott Európában: egyes tagállamokban június-augusztus hónapban csapadékhiány, aszály vagy hőtöbblet befolyásolta az élelmiszertermelést. Európa legnagyobb tejtermelő régiói is érintettek a takarmánytermő területeket sújtó időjárási szélsőségektől. Már most látszik, hogy a tejtermelők csökkentik állatállományukat, mivel saját takarmányból nem tudnak elegendő készletet felhalmozni, sokan jelentős összeget kénytelenek takarmányvásárlásra fordítani.

A nyári hónapok rendkívül száraz időjárása miatt a tejtermelés európai növekedési ütemének visszaesésre kell számítani. Várható a téli takarmányhiány, valamint a tehénkivágások növekvő száma, amelyek következtében több régióban kevesebb lesz a nyerstej. Eközben az immár második éve abnormálisan magas nemzetközi zsírárak állandósulni látszanak.

A piaci folyamatok hatására emelkedett a nyerstej – szerződéses, illetve spot (azonnali) – ára az Európai Unióban és a környező országokban. A hazai nyerstej árak és a feldolgozói értékesítési árak tendenciája eközben jelentősen eltér az európai folyamatoktól. Idehaza 2018 júliusáig a felvásárlási átlagár és az alapár is stagnált, illetve csökkent, mindeközben a kiviteli ár egy hónap alatt újra jelentősen nőtt (kb. 115-120 Ft/kg-ra). Uniós összevetésben így sajnos újra romlik a hazai nyerstej árpozíciója, valamennyi környező ország felvásárlási ára magasabb a hazainál. Ezen igen „csábító” külpiaci nyerstejárak miatt jelentős áremelési nyomás alatt vannak a hazai feldolgozók.

A hazai tejtermelők és feldolgozók jelentős üzemanyag-, takarmány-, csomagolóanyag- és energiaáremelkedéssel néznek szembe, ahogyan a feszített munkaerőpiacon is csak jóval magasabb bérrel tudják megtartani a dolgozókat.

A Tej Terméktanács – *amellett, hogy folyamatos és intenzív marketing tevékenységgel támogatja a hazai termékeket, egészséges életmódra és a tejtermék fogyasztásra nevelő edukációs tevékenységet folytat* – felhívja az ágazati szereplők figyelmét, hogy a jelenlegi helyzetben, egy újabb nehéz időszakban minden eddiginél fontosabb a teji piaci szereplők közötti szoros együttműködés, különösen az alábbi pontokban:

- a hazai nyerstejárak rendezése nem tűrhet halasztást,
- a Magyarországon megtermelt, magas minőségű nyerstejből származó, Magyarországon feldolgozott tej és tejtermékek eladását a kereskedőknek jobban előtérbe kell helyeznie,
- látni kell azt is, hogy a tejtermékek további áfacskéntése reálisan csak akkor valósulhat meg, ha számottevően nő a hazai származású feldolgozott tejtermékek (*pl. túró, tejföl, trappista sajt*) részesedése a polcon.

Erősíteni kell a beszállítói pozíciókat. A hazai nyerstej árualap megvédése elképzelhetetlen a termékpálya mindannyi szereplőjének összefogása nélkül. A tejtermelőknek, a feldolgozóknak, a kis- és nagykereskedőknek, illetve a fogyasztóknak egyformán érdeke, hogy a hazai tejágazat stabil maradjon.

A Tej Terméktanács stratégiai partnere, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara mezőgazdaságért felelős országos alelnöke szerint a legfontosabb a termelők jövedelmbiztonságának megőrzése. Ennek feltétele, hogy a termelés, az állatállomány ne változzon jelentős mértékben, illetve hangsúlyozni kell a GMO-mentes termékek, termelés létjogosultságát, valamint a transzparens árképzés fontosságát a termékpályán belül – tette hozzá Zászlós Tibor.”

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2018 III. negyedévében fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés – növényi alapú termékek laktózzmentességének hangsúlyozása – miatt két esetben tett bejelentést a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felé. A bejelentések kivizsgálása folyamatban van, lezárult ugyanakkor egy korábbi, hasonló tárgyban tett bejelentésünk. A hatósági vizsgálat megállapította a jogsértést, az érintett vállalkozást figyelmeztetésben részesítette és kötelezte a jogsértés megszüntetésére.

NÖVÉNYI „TEJEK/TEJTERMÉKEK”

Tekintettel az Európai Unió Bíróságának a növényi termékek megnevezésével kapcsolatban hozott ítéletére, a tehéntejjel és abból készült termékekkel szemben a növényi termékeket „tejként”, illetőleg egyéb „tejtermékként” népszerűsítő cikkek vonatkozásában folyamatosan figyelemmel követjük a különböző hírportálokat és a médiaszolgáltatókat minden esetben felszólítjuk a fogyasztók tisztességtelen tájékoztatását kimerítő magatartásuk megszüntetésére. 2018 III. negyedévében még mindig számos hírportál jelentett meg a bírósági ítélettel ellentétes cikket, felszólító leveleink hatására a legtöbb esetben javításra, esetleg törlésre került az adott cikk.

AQUAWORLD PROMÓCIÓ

A Tej Terméktanács 2018. szeptember 14-én promóciós standdal jelent meg az Aquaworld 10. születésnapja alkalmából szervezett futóverseny és családi napon.

Az eseményen a Terméktanács fejhető tehene nagy sikert aratott, az egyik legizgalmasabb játéknak bizonyult a rendezvény során. A gyerekek és felnőttek egyaránt szívesen kipróbálták a fejést, és fotót is készítettek vele. A futásban részt vett 200 gyermek a versenyen promóciós zsákokat kapott, melybe egy Tejszíves strandlabdát helyeztünk el.

A rendezvényen egy játékra invitáltuk a látogatókat, „Pózolj a Tejszív bocival” címmel. A játék során a résztvevők fotót készíthettek az életnagyságú fejhető műtehénrel, a fotót feltölthették a Facebook oldalra, megjelölve a Tejszív oldalt, melyért egy tejszíves strandlabda volt az ajándék.

A rendezvénnyel célunk volt a pozitív élményszerzés mellett a közösségi oldalt követők létszámának emelése is. A kitelepülést a Facebookon is promóttuk.

VI. MAGYAR SAJTMUSTRA

2018. szeptember 29-én hatodik alkalommal került megrendezésre a Magyar Sajtmustra az etyeki gasztrosétányon. A Rendezvényen lehetőség nyílt a Sajtkészítők Egyesületének, valamint az Egyesület tagjainak bemutatkozására. A Rendezvényen sajtbírálat, valamint sajtvásárral, és – az Aquaworld-ben szervezett promócióhoz hasonló – gyermek animációs programokkal egybekötött Közönségnap került megrendezésre. A rendezvény főtámogatója a Tej Terméktanács volt.

TELEVÍZIÓS KAMPÁNY

A Tej Terméktanács az Elnökség 38/2018. (08.01.) sz. határozata alapján 2018. szeptember 17 - október 21. időszakra 1307 GRP-t vásárolt a 18-59 éves felnőtt célcsoportban az AT Médiaától. A 3 tejnagykövetre épülő televíziós kampány az októberre tervezett „Magyar Hónappal” egyidőben fut, azt támogatja.

„MUTI A HŰTŐDET!” FACEBOOK NYEREMÉNYJÁTÉK

A Tej Terméktanács 2018 szeptemberében egy rövid, három fordulás játékot hirdetett a Tejszív Facebook oldalán „Muti a hűtődet!” címmel.

A játék lényege: A játékban résztvevők fotót készítettek hűtőszekrényük tartalmáról, bennük a Tejszív logóval ellátott tejtermékekkel. A játékosok ezeket a képeket töltötték fel a Tejszív facebook oldalára. Három héten keresztül péntekenként véletlenszerű gépi sorsolással kiválasztásra került egy fényképet beküldő játékos. A Nyeremény Tejszív ajándécsomag volt (focilabda, bögre, kulacs, számológép).

A játék nagy sikert aratott, a játékban összesen 194 db hűtőszekrény került felöltésre.

A feltöltött képek alapján megállapítható, hogy a feltöltők ismerik a Tejszív logót, tudják mit kell keresni a termékeken.

„MAGYAR HÓNAP” ELŐKÉSZÍTÉSE

Az Elnökség 2018. július 5-i ülésén napirendre került a Tej Terméktanács 2018. II. félévi marketingkampánya. Az ülésen döntés született egy újabb – a kiskereskedelmi láncok részvételével tartandó – „Magyar Hónap” megszervezéséről. Az októberre tervezett promóció az előzőekhez hasonlóan, de azoknál szélesebb eszköztárral, markánsabb formában kerül megvalósításra. A „Magyar Hónap” kampányban történő kiskereskedői részvétel opcionális.

A promóciós időszakban alkalmazott marketing elemek a kiskereskedelmi láncok, valamint a feldolgozó tagok irányutatásának megfelelően kerülnek kiválasztásra:

	Leírás	Résztvevő áruházak
Akciósújság hirdetés egységes kreatívval	Az újságokban kizárólag a Tej Terméktanács marketing kampányának kreatív elemeivel előkészített magyar – Terméktanács tag tejfeldolgozók termékeit tartalmazó – tejtermék hirdetések kerülnek elhelyezésre.	6 áruházlánc
Kóstoltatással és edukációval egybekötött nyereményjáték	„Vásárolj 3 db Tejszív logós terméket, mutasd be a vásárlást igazoló blokkot és válassz egyet Tejszíves ajándékaink közül!”	2 áruház / összesen 22 üzlettel
Televíziós kampány	Az Elnökség határozata alapján 2018. szeptember 17 - október 21. időszakra 1307 GRP-t vásárolt a 18-59 éves felnőtt célcsoportban az AT Médiaától.	
Facebook	A kampányt folyamatos Facebook támogatással valósítjuk meg.	

MINISZTERI ELISMERŐ OKLEVÉL

Az Agrárminiszter az 1956-os Forradalom és Szabadságharc Emléknapi, október 23-a alkalmából a tejpiaci egyensúly megteremtése és a tejtermékek fogyasztásának népszerűsítése érdekében végzett kiemelkedő munkája, valamint a tejpiac szakmaközi együttműködését szolgáló tevékenysége elismeréseként Miniszteri Elismerő Oklevelet adományozott Harcz Zoltánnak, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács ügyvezető igazgatójának.

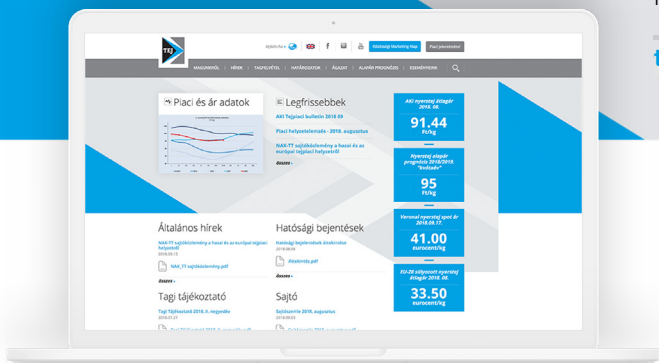

Megújult oldalunk: kívül, belül!

Tagjaink minél színvonalasabb tájékoztatása érdekében, az elmúlt év során megújítottuk weboldalainkat.

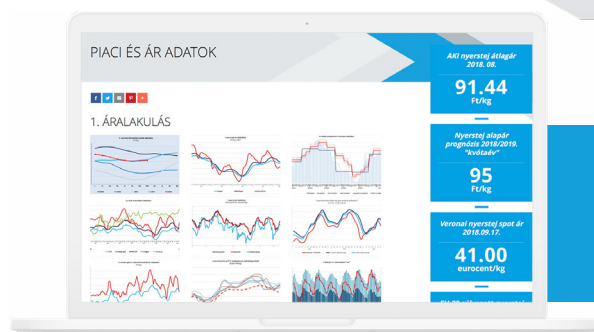
Az újítás során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy minden releváns hazai és nemzetközi tejpiaci információ (gyorsan) elérhető legyen. A korábbi tapasztalatok alapján leglátogatottabb információk – nevezetesen a piaci és ár adatok – látványosabb és könnyebben elérhető formában kaptak helyet szervezetünk szakmai oldalán.

tejtermek.hu

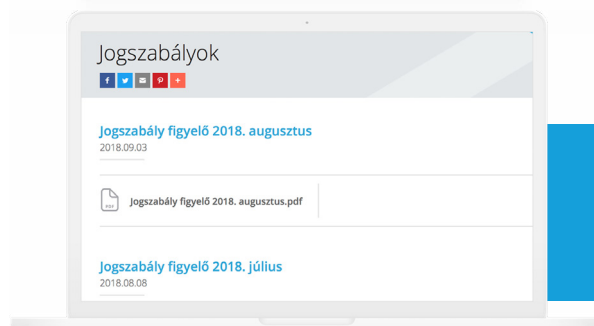
A legfrissebb ár információk rögtön a nyitó oldal jobb szélén, figyelemfelkeltő 'dobozokban' jelennek meg, az ár-diagramra kattintva pedig további mintegy 50 db friss, piaci adatokat tartalmazó grafikon érhető el.

tejtermek.hu-piaci-es-ar-adatok

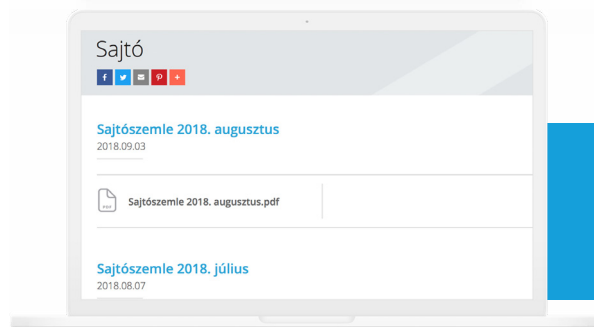
A legfontosabb, ágazatot érintő jogszabályi változásokról a havonta megjelenő Jogszabály figyelőben olvashatnak.

tejtermek.hu/cikkek/jogszabalyok

A sajtóban megjelenő hírekről a Sajtószemle c. kiadványunk ad havonta tájékoztatást tagjaink, valamint az érdeklődők számára.

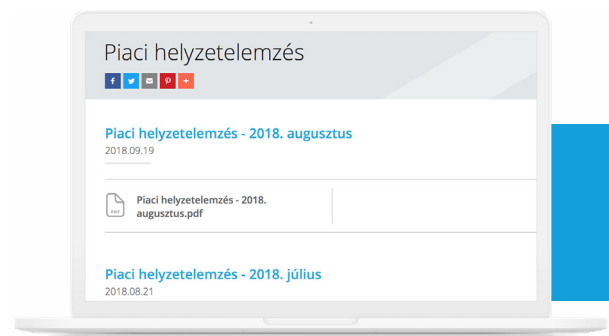
tejtermek.hu/cikkek/sajto

Fentiekén túl elérhetőek oldalunkon a testületi döntések, a hatósági bejelentések, a korábbi konferenciáink előadásai, a szervezeti és ágazati információk, továbbá természetesen friss hírekről is beszámolunk.

Ugyancsak minden hónapban megjelenik a Piaci helyzetelemzés című kétoldalas anyagunk a legfontosabb piaci információkkal.

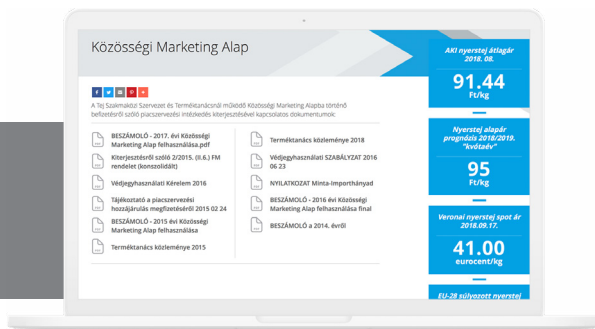
tejtermek.hu/cikkek/piaci-helyzetelemzes

A Terméktanácsnál működő két piaci intézkedést érintő kiterjesztésünkkel kapcsolatos minden információ külön fül alatt érhető el honlapunk nyitó oldalának jobb felső sarkában.

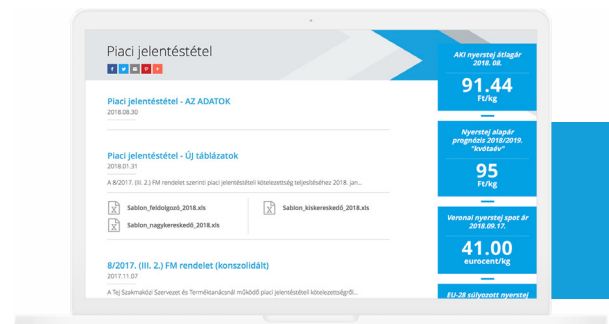
Közösségi Marketing Alap

tejtermek.hu/cikkek/kozossegi-marketing-alap

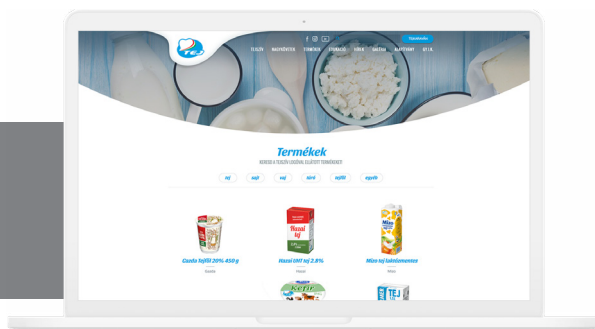
Piaci jelentéstétel

tejtermek.hu/cikkek/piaci-jelentestetel

Szintén megújult a www.tejsziv.hu oldal, ahol a marketing kampány fő üzenetei és programjai mellett, a 'Tejszív' és 'Sajtszív' logóval ellátott, idehaza kapható termékek is helyet kaptak.

www.tejsziv.hu

Ajánljuk szíves figyelmükbe Facebook-oldalunkat is, ahol a Tejszív kampány kommunikációja zajlik, emellett minden nap színes, figyelemfelkeltő fotókkal, információkkal kedveskedünk az ide látogatóknak. Az oldal követőinek száma napjainkra meghaladta a 26 ezer főt.

facebook.com/tejsziv

Bízunk benne, hogy az új arculatok és az állandóan frissülő tartalmak elnyerik a tagság és a látogatók tetszését és a jövőben (is) aktív követői lesznek oldalainknak. Weboldalainkkal kapcsolatos észrevételeit szívesen fogadjuk.

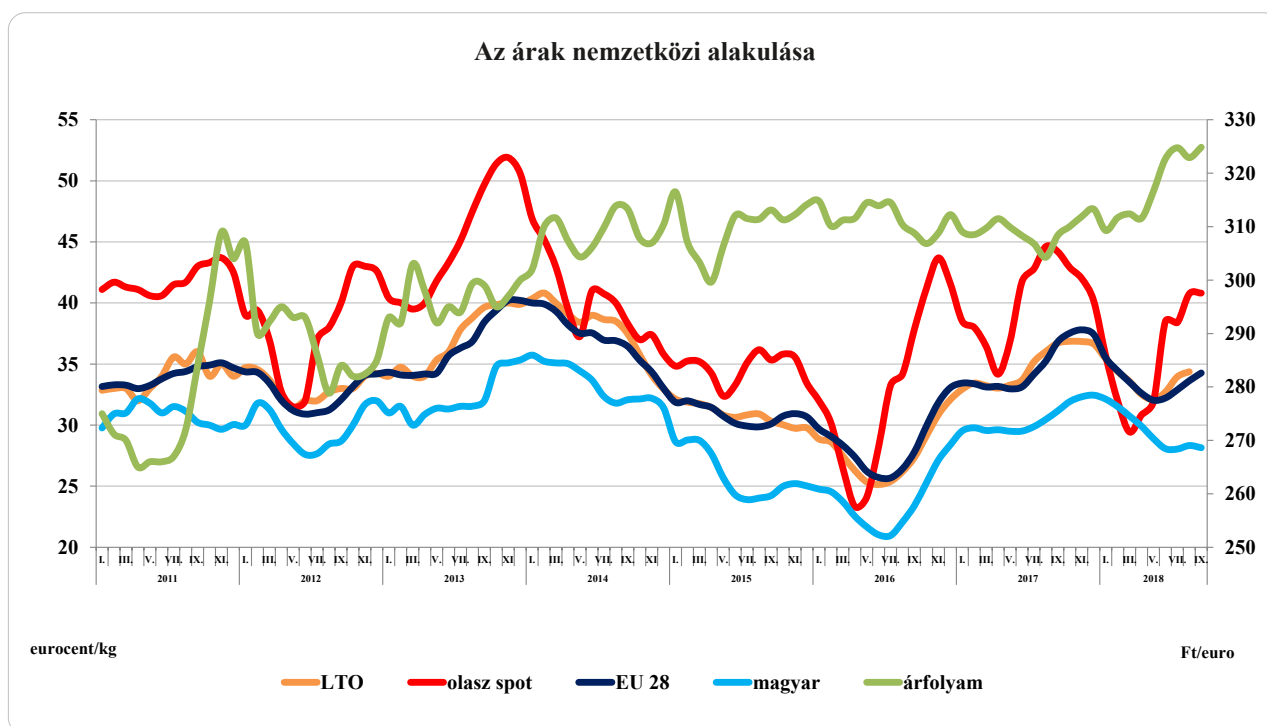
*Köszönjük bizalmukat
és kellemes böngészést kívánunk!*

tejtermek.hu

tejsziv.hu

facebook.com/tejsziv

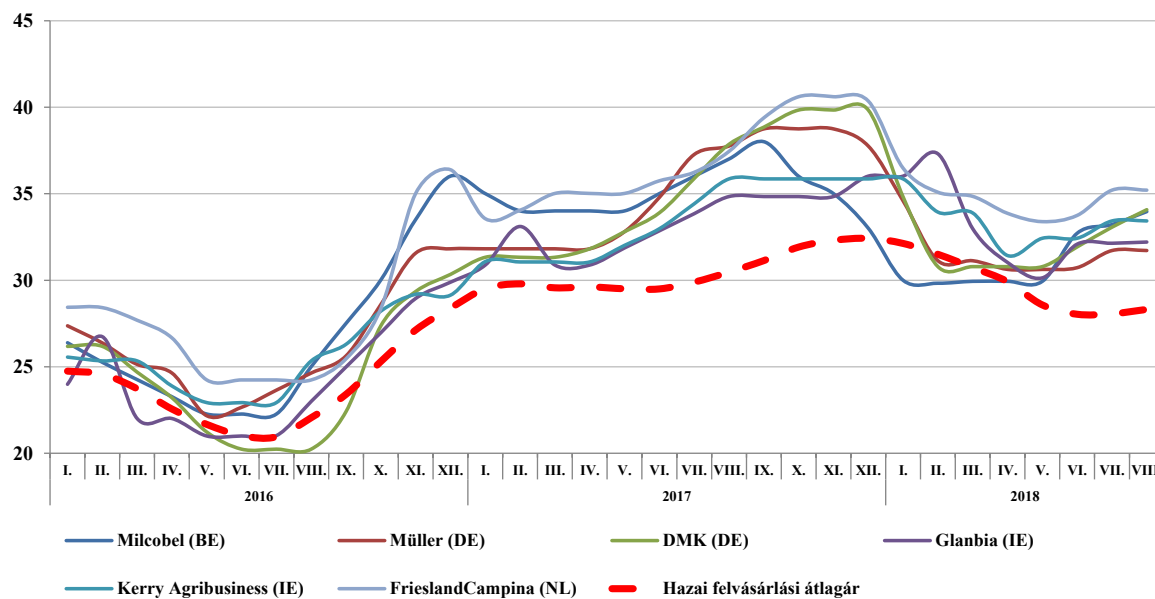
A 2018 nyarán megkezdődött nyerstej ár javulási tendencia a harmadik negyedév folyamán eltérő mértékben ugyan, de valamennyi vizsgált relációban jellemző maradt. Az olaszországi spot piaci árak júniusi 20%-os emelkedését ugyan már nem követte ilyen mértékű növekedés, de a júliusi szinten maradásként követően augusztus újabb, 6%-os javulást hozott, amit szeptemberben megint csak stagnálás követett. A jelentős javulás ellenére a szeptemberi 40,81 eurocent/kg olasz spot ár 8%-kal marad el az egy évvel korábbi, és 9%-kal az előző év legmagasabb (2017. augusztusi) árától. Az uniós felvásárlási átlagár javulása természetesen nem követte ezt az ütemet, de június hónaptól stabil, 2-2%-os havi növekedéssel a szeptemberi – az EU Bizottság által ugyan még csak becsült – átlagár 34,27 eurocent/kg-ra emelkedett. Ez az ár 7%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi árnál és 9%-kal marad el a tavalyi év legmagasabb (2017. novemberi) árától. A hazai árak a gyenge forint árfolyam következtében nem követik teljes mértékben az uniós trendet, de a forintban mért áralakulás ugyanezt az enyhe növekedést/stagnálást mutatja. Az LTO árfolyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikájában az EU átlagárát közelíti, árszintben azonban a nyári hónapokban kissé felette alakult. A hazai felvásárlási ár elmaradása az uniós árszinttől az eddigi átlagos 10%-ról 15-18%-ra növekedett.

*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva megállapítható, hogy az év első felét jellemző csökkenés, illetve stagnálás után június-július hónapban valamennyien az árak emelése mellett döntöttek. Az áremelés mértéke jellemzően 2-4% között mozgott, a legnagyobb, 9%-os áremelést június hónapban a belga Milcobel vállalat hajtotta végre, de 6%-kal emelte felvásárlási árait az írországi Glanbia is. A cégek többsége jellemzően a nyári hónapok alatt csak egyszeri áremelésről határozott, míg a német DMK viszonylag egyenletesen, havi 3-4%-kal emelte árait. Ennek ellenére a 2018. augusztusi felvásárlási árak valamennyi tejfeldolgozónál átlagosan 10%-kal alacsonyabbak a 2017. augusztusi árnál, és év elejéhez képest is csak a belga Milcobelnél van javulás, az viszont jelentős, 13%-os. Az augusztusi ár 20%-kal marad el a hónapban a legmagasabb árat fizető FrieslandCampina, és több mint 10%-kal a legalacsonyabb árat fizető német Müller árától. A hazai felvásárlási átlagár alakulásában drasztikus változás nem tapasztalható, a csökkenés azonban egészen nyárig folyamatos volt. Júliusban az 1%-ot sem elérő, augusztusban pedig 1%-os emelkedést mutatnak a számok, amellyel a hazai ár ismét a legalacsonyabb lett a vizsgált árak között.

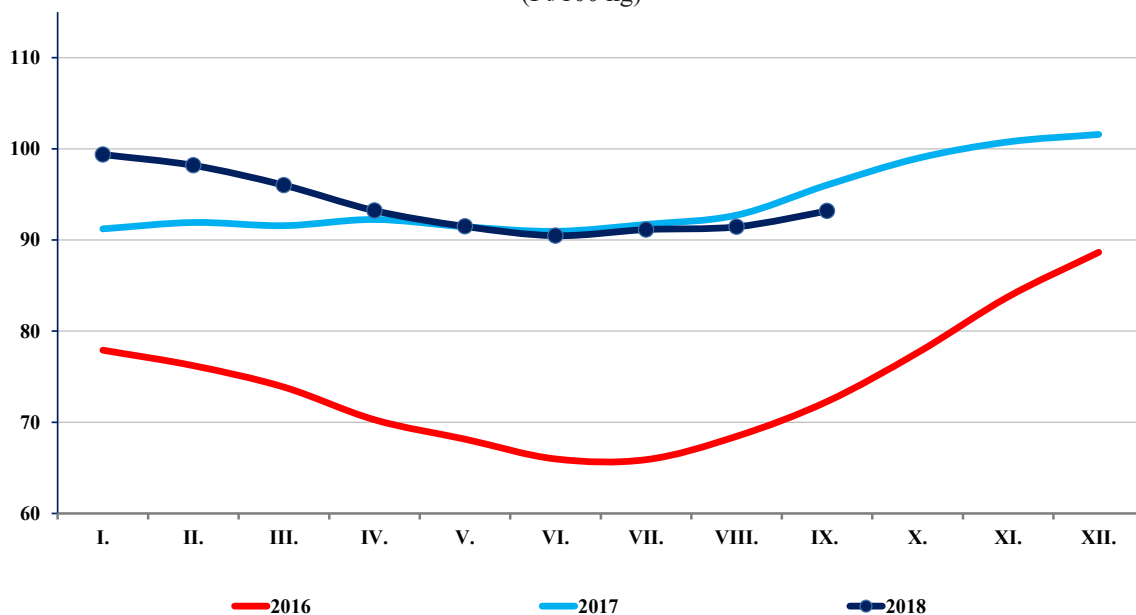
A nyerstej ára az EU meghatározó tejfeldolgozóinál
(Euro/100 kg)

Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

A nyerstej hazai felvásárlási ára 2018 első félévében habár mérsékelt módon, de tartósan csökkent, aztán júliusban fél százalékot alig meghaladó mértékben ugyan, de emelkedés kezdődött. Augusztusban szinte változatlan maradt az ár, szeptember azonban nagyobb mértékű, közel 2%-os emelést hozott. Az így elért 93,18 Ft/kg ár 3%-kal marad el a 2017. szeptemberi, és 8%-kal az elmúlt évek legmagasabb, 2017. decemberi 101,58 Ft/kg-os áratól, míg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. júliusi árat több mint 40%-kal haladja meg.

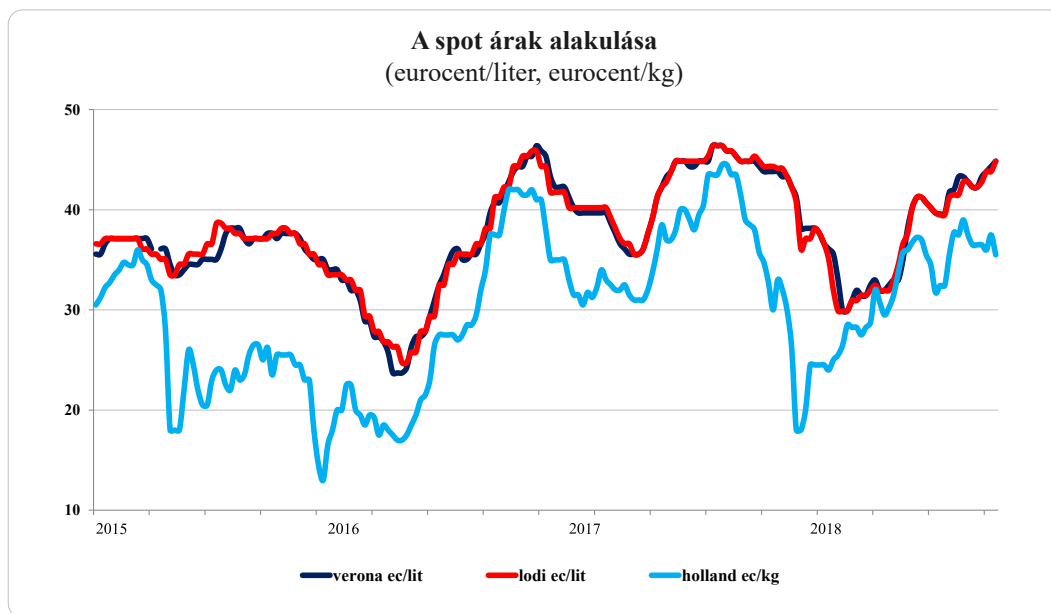
A nyerstej felvásárlási árának alakulása
(Ft/100 kg)

Forrás: AKI

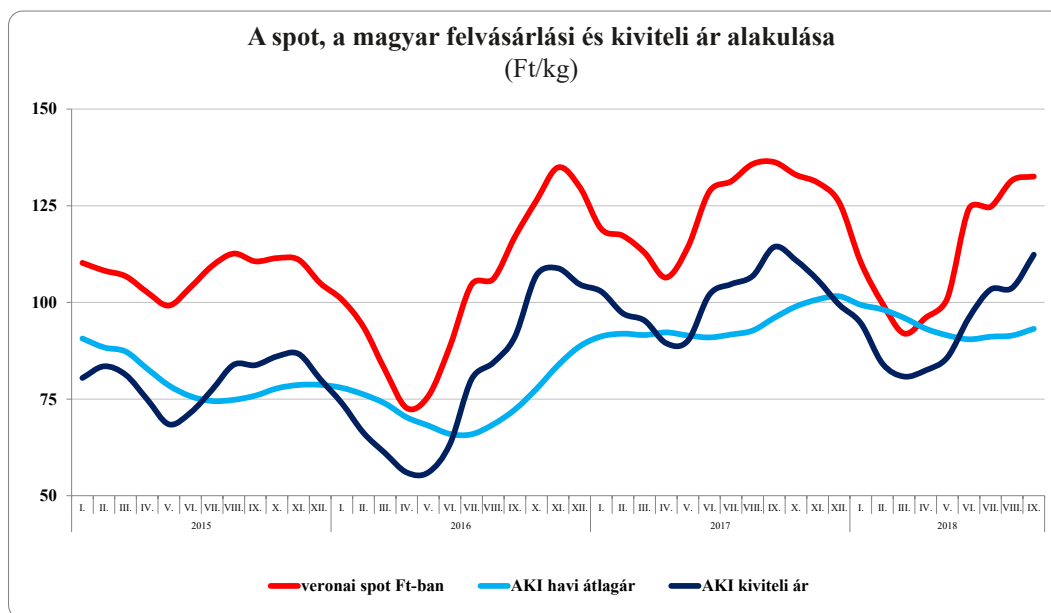

Az olasz spot árak 2018 harmadik negyedévében jelentősebb visszaesések nélkül folyamatosan emelkednek, augusztus eleje óta tartósan 40 eurocent fölött alakulnak. Az október eleji 44,85 eurocent/liter ár másfélszerese az idei év eddigi legalacsonyabb (2018. februári) árának és már csak alig több mint 3%-os az elmaradása az elmúlt év augusztusában mért legmagasabb (46,40 eurocent/liter) ártól. A holland spot árak alakulása kevésbé határozott, nem mutat egyértelmű pozitív trendet. Augusztus végére 39 eurocent/kg áron elérte idei csúcsát, majd ellentétben az olasz spot árakkal, csökkenni kezdett. Egy hónap alatt csaknem 10%-ot zuhanva, az október eleji ár 35,50 eurocent/kg, amely a 2017. nyár végi legmagasabb (44,50 eurocent/kg) ártól 20%-kal marad el.

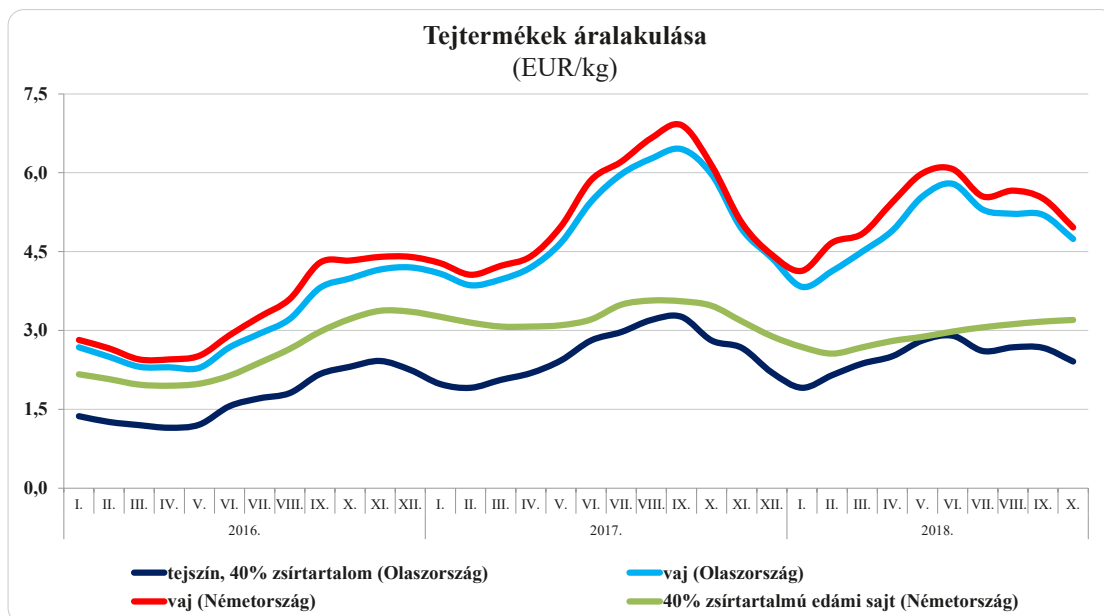
Forrás: CLAL

A piaci trendekre érzékenyebben reagáló hazai kiviteli árak alakulásában a spot árak trendje tükröződik vissza. Ahogy a spot árak április hónapban emelkedni kezdtek, úgy a hazai kiviteli ár is javulásnak indult, mértékében azonban elmaradva annak növekedésétől. Az emelkedés folyamatos, a júniusi kifejezetten jelentős, a spot áraknál 20, a hazai kiviteli áraknál 10%-ot meghaladó növekedés után ugyan kicsit hektikusabban, de továbbra is az emelkedés a jellemző. A 2018. szeptemberi kiviteli ár egy hónap alatt ismét nagyobb mértékben, 8%-ot javult, az így elért 112,35 Ft/kg ár alig 2%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól, amely a 2017. év legmagasabb kiviteli ára volt. Mindemelllett a felvásárlási árak lassú ütemű csökkenése csak júliusban állt meg, az azóta tapasztalt mérsékelt növekedéssel elért 93,18 Ft/kg átlagár már 20%-kal a kiviteli ár alá süllyedt. A hazai kiviteli árak az olasz spot piaci ártól (forintban mérve) való elmaradása továbbra is 15% körüli, június és augusztus hónapban azonban a 20%-ot is meghaladta, amelyben az árfolyam erős ingadozása is szerepet játszik.

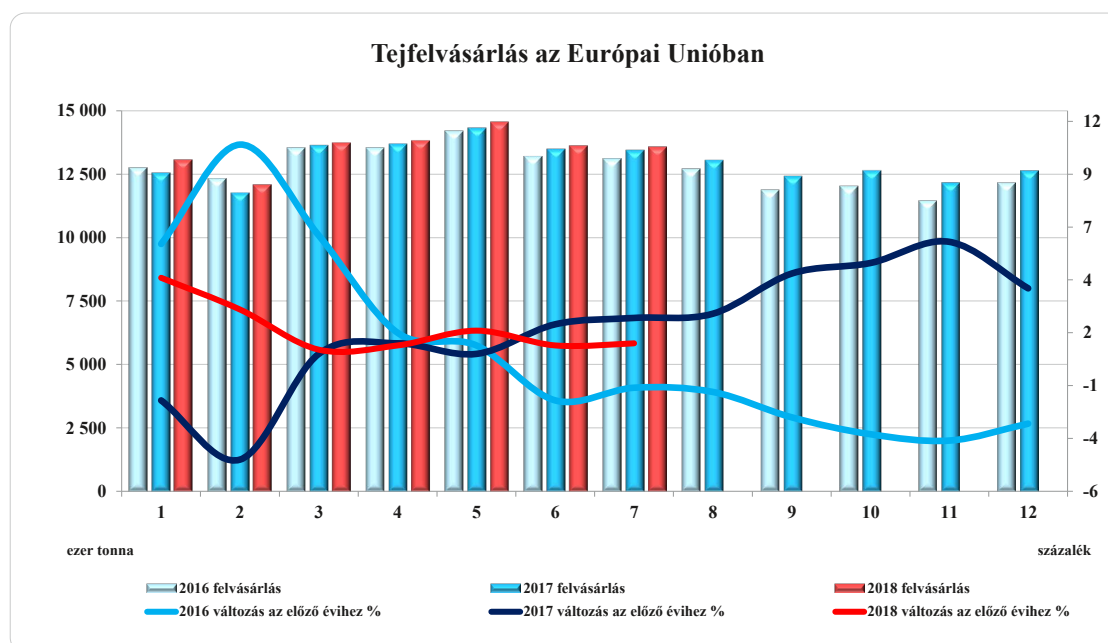
Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A tejszír alapú termékek (tejszín, vaj) árai jelentős emelkedésen mentek át az év során, az eddigi adatok szerint júniusban érték el csúcscukat. Július hónap jelentős, 10%-os csökkenést hozott, és bár augusztusban kissé erősödtek az árak, szeptembert és októbert ismét a csökkenés jellemzi. Összességében azonban ezen termékek árai 20-25%-ot emelkedtek 2018 januárja és októbere között, mind az olasz, mind a német piacokon. Ugyancsak emelkedés mérhető a németországi sajtok esetében is, és köszönhetően az egyenletes, havi 2%-os növekedéseknek, az év elejéhez viszonyított javulás már itt is a 20%-ot közelíti.

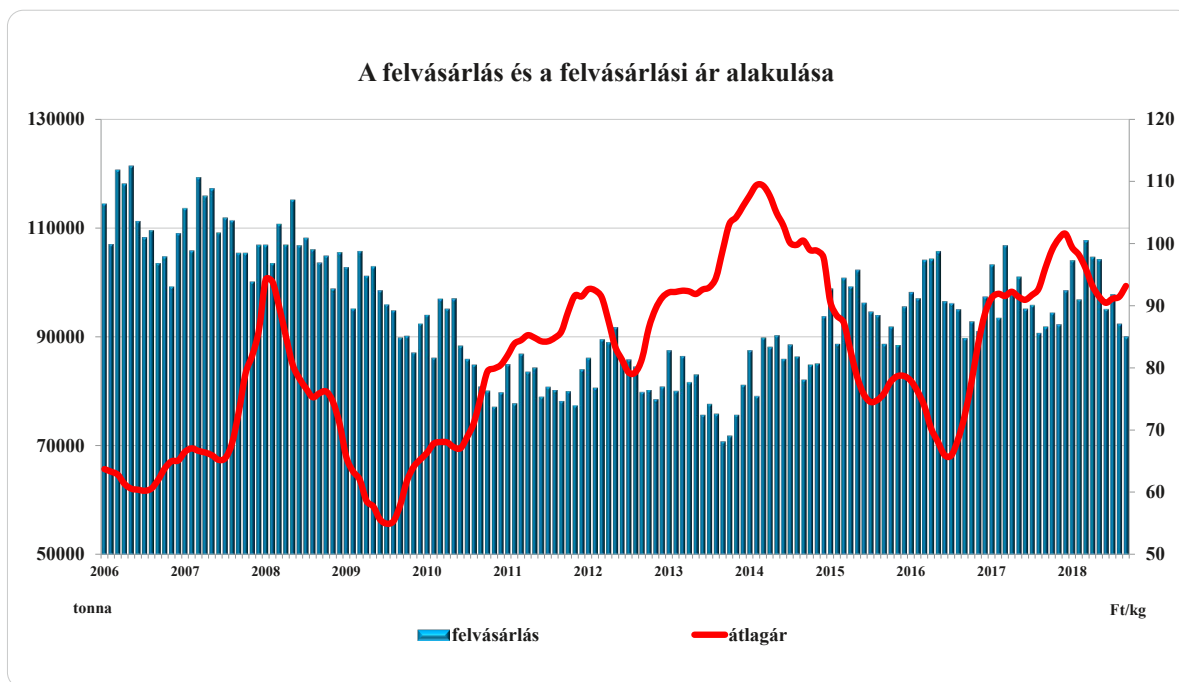
Forrás: CLAL

Az Európai Unió tejfelvásárlása 2017 márciusa óta folyamatosan az előző évi szint feletti, szeptembertől 2018 januárjáig a termelésnövekedés mértéke rendre meghaladta a 4%-ot. A növekedési ütem az ezt követő hónapokban egyre lassult, a júniusi és a júliusi termeléstöbblet alig éri el a 1%-ot. Ennek következtében 2018 első 7 hónapjának felvásárlása összességében már csak 1,7%-kal magasabb az előző év azonos időszakában felvásárolt mennyiségnél. A nyári, Európa nagy részét érintő extrém csapadékhiányos időjárás következtében a termelés egyre kisebb mértékű növekedése várható az év hátralévő időszakában az EU Bizottság előrejelzése alapján.

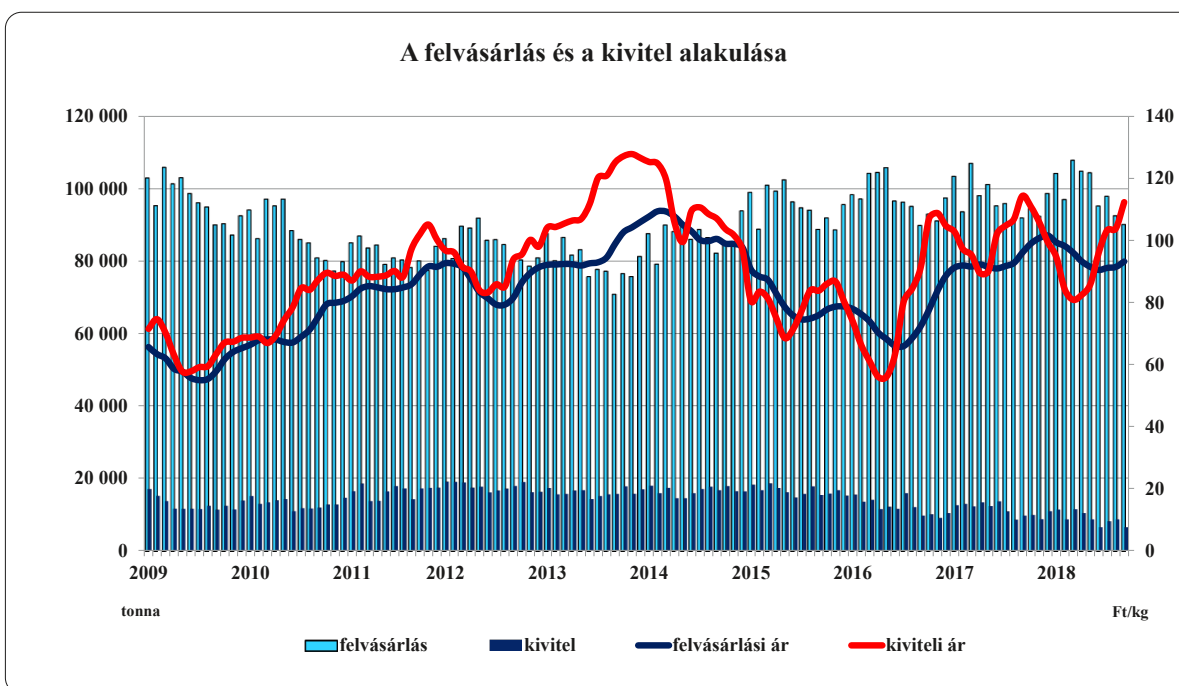
Forrás: CLAL

Magyarország felvásárlása 2018 első háromnegyed évében az AKI adatai alapján csaknem 2%-kal emelkedett 2017 azonos időszakához képest. Július és augusztus hónapban a termelésnövekedés egyaránt 2%-os volt, míg a szeptemberi adatok 2% csökkenést mutatnak az egy évvel korábbi mennyiséghez viszonyítottnak.

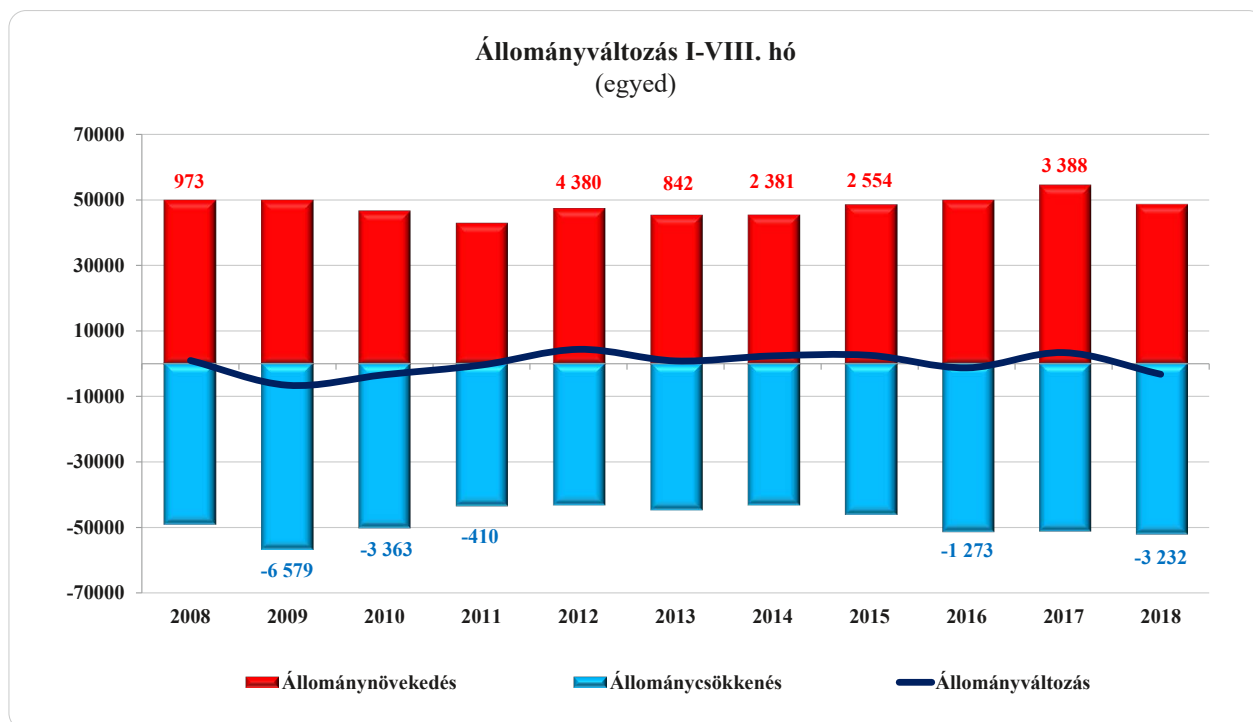
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas (15-20%) nyerstej kiviteli arány 2018. évre 10%-ra mérséklődött, májustól pedig tovább csökkent 7-8%-ra. 2018 harmadik negyedévében tovább folytatódott az export mennyiségének csökkenése, szemben a felvásárolt mennyiségben tapasztalt emelkedéssel. A 2017 hasonló időszakának mennyiségi adataihoz viszonyítva a kivitt mennyiségeket, a csökkenés jelentős, 25%-os, míg a felvásárlási adatok közel 2%-os emelkedést mutatnak.

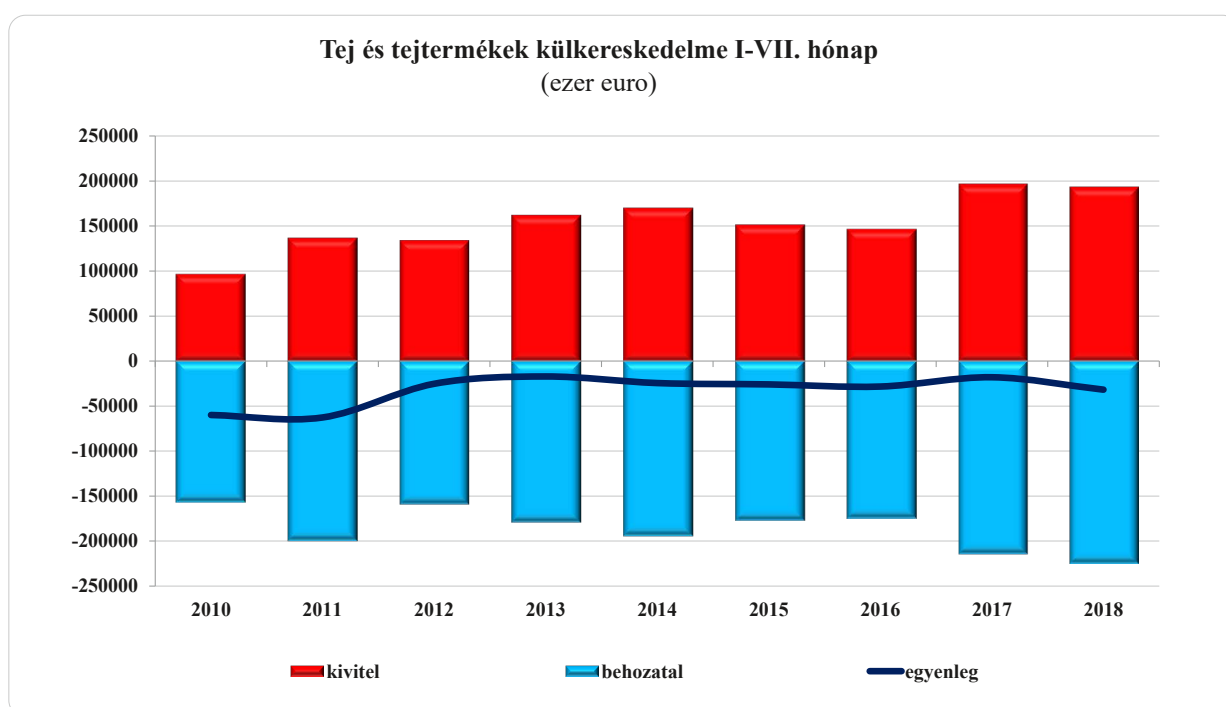
Forrás: AKI

Miután a tehénállomány 2017-ről 2018. évre újra normalizálódott, sőt mérsékelten (+1,5%) emelkedett is, az idei év első nyolc hónapjában már érezhető visszaesés (-1,8%) tapasztalható. Mindez az üszővásárlások jelentős csökkenésének (-86%) és a tehénkivonások növekedésének (+1,6%) köszönhető, amelyet az üszőbeállítások növekedése sem tudott kompenzálni. A tehénkivonások 74%-a vágásra értékesítés, amely rekordaránynak számít.

Forrás: ÁT Kft.

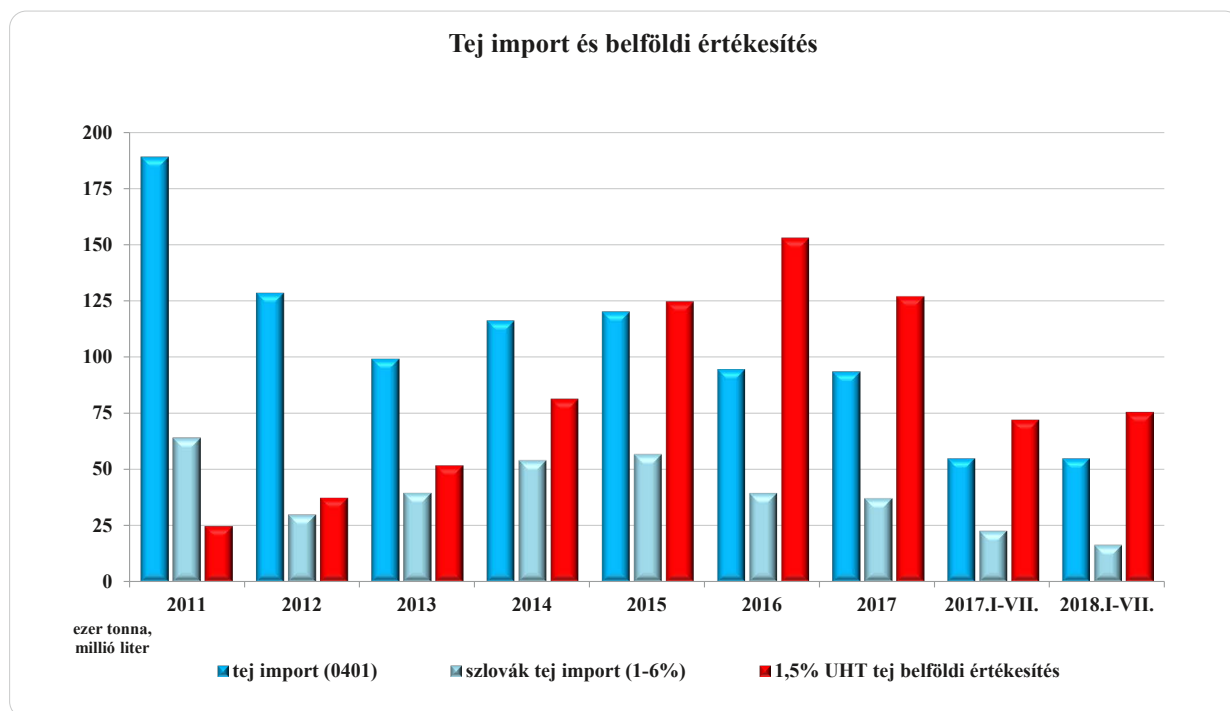
A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2018 első hét hónapjában az export vonatkozásában csökkenés (-2%), míg az import tekintetében növekedés (+5%) következett be értékben kifejezve 2017 hasonló időszakához mérten. A januári-júliusi adatokat vizsgálva a 2018. évi import értéke az elmúlt évek vonatkozásában a legmagasabb, és az export is alig marad el az eddigi legmagasabb 2017. évi adattól. Az export és az import egymáshoz viszonyított aránya ugyanakkor jelentős mértékben romlott, több mint 15%-kal magasabb értékben importáltunk tejterméket, mint amennyi exportra került.

Forrás: KSH

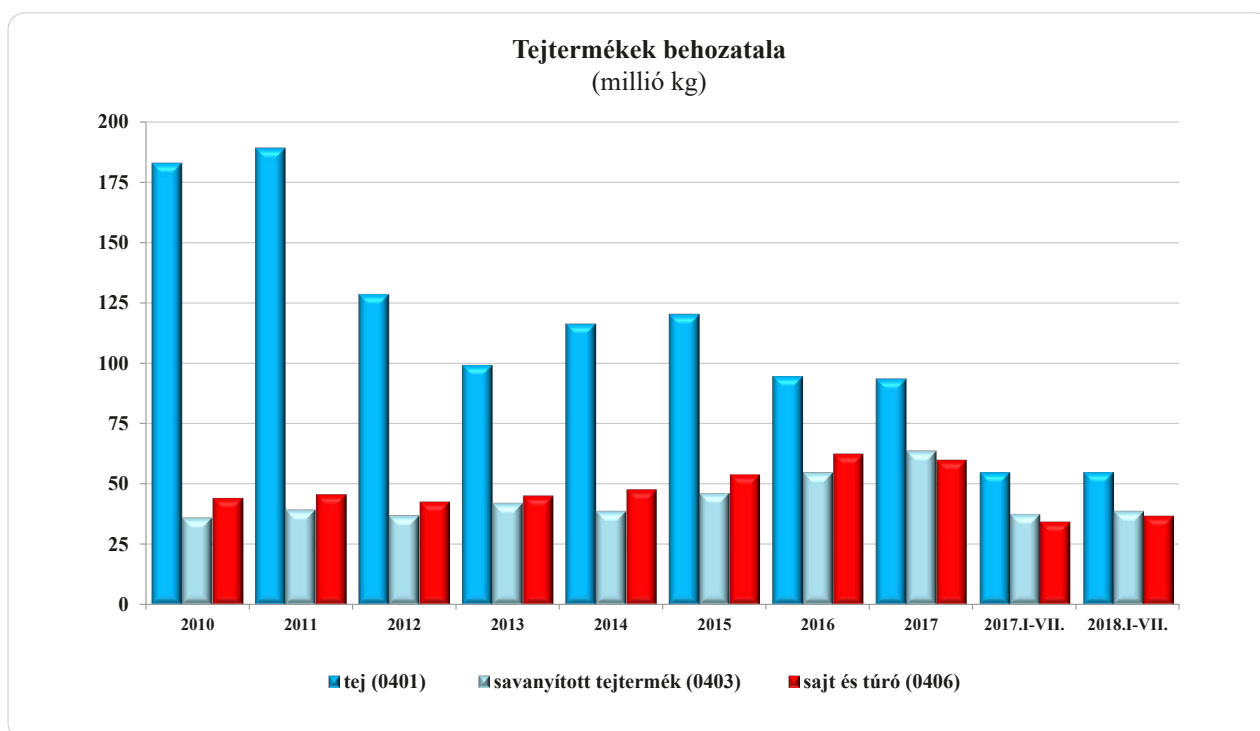

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítésében 2017. évben tapasztalt erős (mintegy 20%-os) visszaesés 2018. évben megállt. Az első hét hónap adatai szerint a hazai feldolgozók által értékesített mennyiség az előző évhez képest növekedett, mértéke már számottevő, 5%. Mindemellett az, hogy az import mennyisége szinte megegyezik az előző év azonos időszakában importált mennyiséggel, az UHT tej fogyasztás kismértékű élénkülésére utal. Jelentősen változott ugyanakkor az importon belül a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja, előző év azonos időszakához mérten csaknem 30%-kal kevesebb tej érkezett hazánkba 2018 első hét hónapja alatt.

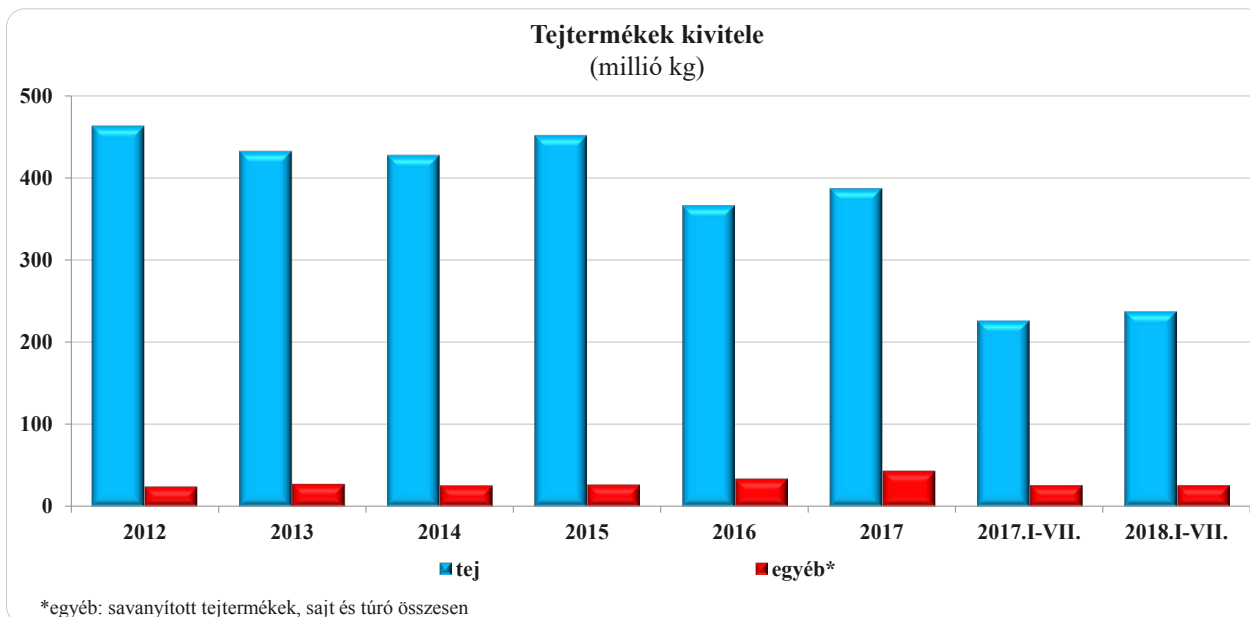
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, azt követi a savanyított termékek, illetve a sajt és túró importja. Miközben a tej importja jellemzően stagnál, a sajt és túró esetében nagyobb mértékben megnövekedett az import mennyisége: az év első hét hónapjában 7%-kal több terméket importáltunk, mint 2017. évben. A savanyított tejtermékeket jellemző növekedés 2018. évben is folytatódik, mértéke azonban visszafogottabb, az egy évvel korábbi mennyiségnél 3%-kal magasabb mennyiség érkezett hazánkba a vizsgált időszakban.

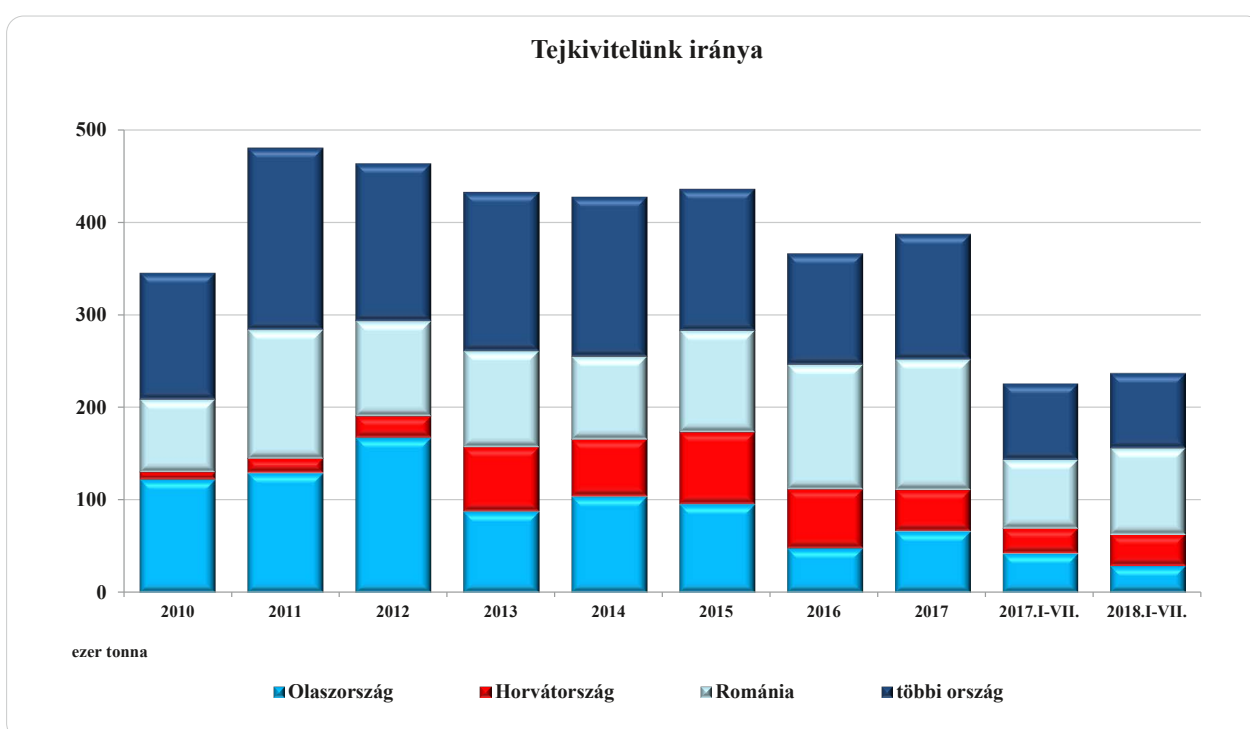
Forrás: KSH

Az export struktúrában 2017. évben bekövetkezett pozitív irányú változás 2018 második negyedévében kissé megtorpant. A továbbra is az exportunk jelentős részét kitevő fogyasztói folyadéktej kivitele ismét előtérbe került, 2017 első hét hónapjához képest 5%-kal több tejet exportáltunk. Mindeközben a sajt exportja csökkent, a korábbi enyhe növekedés helyett 4%-os visszaesést mutat az első hét hónap statisztikája. Ezt kompenzálja ugyanakkor valamely mértékben a savanyított tejtermékeknél tapasztalt jelentős növekedés: 2018 első hét hónapja alatt több mint 10%-kal emelkedett a kivitel.

Forrás: KSH

A 2018. év első hét hónapjának tejexportja 5%-kal magasabb az előző év azonos időszakánál. A főbb célországok felé irányuló kivitelben bizonyos átrendeződés történt, Olaszország felé több mint 30%-kal esett vissza az export, míg Románia felé 25%-kal növekedett a kivitel. A második negyedévben jelentős mértékben emelkedett a Horvátországba irányuló export, amelynek következtében a horvát kiszállítás is 25%-kal növekedett előző évhez képest. A romániai kivitel részaránya az összes exportból még mindig a legnagyobb, közel 40%, míg az olasz export aránya 12%-ra csökkent, a horváté pedig 14%-ra emelkedett.

Forrás: KSH

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása 2018. január és július között továbbra is az előző évi szint feletti. Habár a növekedés mértéke hónapról-hónapra egyre kisebb, az első hét hónap felvásárlása összességében 1,7%-kal haladja meg 2017 azonos időszakának felvásárlását. Az utolsó 12 hónapos időszak (2017. augusztus – 2018. július) adatait vizsgálva, az EU-28 felvásárlása továbbra is jelentősen, 2,8%-kal magasabb az azt megelőző 12 hónaphoz képest.

Magyarország felvásárlása mind 2018 első hét hónapja, mind az elmúlt 12 hónap tekintetében ellentétes az uniós trenddel. A 2018. január és július közötti időszak felvásárlása 1,2%-kal* kevesebb az előző évinél, és az elmúlt 12 hónap felvásárlása is elmarad az azt megelőző 12 hónap adataitól, igaz a csökkenés már mérsékeltebb, csupán 0,6%-os, köszönhetően a kora tavaszi hónapokban tapasztalt termelésnövekedésnek.

*A szerző megjegyzése: az AKI és az MMO hazai tejfelvásárlási adatai közötti eltérés – módszertani vagy más jellegű – okának megfejtésén jelenleg is dolgozik a Tej Terméktanács Titkársága.

2018 első hét hónapjában, hasonlóan az év korábbi időszakához, Uniós szinten a teljes tejpor kivételével (-4%) valamennyi főbb tejtermék előállításának növekedett: sajtból 2, kezelt tejből 1, sovány tejporból 4,5, vajból pedig közel 2%-kal nagyobb mennyiség került előállításra az előző év azonos időszakához képest. A 2017. augusztus – 2018. július közötti időszak adataiban hasonló trend figyelhető meg, a sajt (+2,6%), a sovány tejpor (+6,4%) és a vaj (+3%) mellett enyhe növekedés jellemzi a teljes tejpor előállítását is (+0,3%), míg az egyedüli kivételt a kezelt tej jelenti mérsékelt (-0,2%) csökkenéssel.

Az EU nyerstej átlagára 2017 decemberétől 2018 májusáig folyamatosan csökkent, majd júniusban 0,6%-os növekedéssel trendfordulat következett be. A júliusi és augusztusi ár egyaránt 2-2%-os növekedést mutat, és az Európai Bizottság szeptemberre becsült átlagára is közel 2%-os további emelkedést vetít előre. Ezzel a 34,27 EUR/100 kg átlagár már csak 7%-kal marad el az egy évvel korábbi árszinttől.

A magyarországi (euróban mért) átlagár az uniós átlagtól elmaradva csak augusztusban emelkedett, és a szeptemberre becsült ár sem jelez előre nagyobb mértékű növekedést. A 2018. augusztusi 28,30 EUR/100 kg ár 7%-kal

marad el a 2017. augusztusi ártól, amellyel Magyarország a 28 tagállam között felállított sorrendben ismét hátrébb csúszott, és a 26. helyet foglalja el.

Az olasz spot árakban 2018 júniusában bekövetkezett jelentős (+20%) javulást kismértékű megtorpanás követte, majd augusztusban újabb, 5%-ot meghaladó növekedés jellemezte a spot piacot. A szeptemberi és október eleji árak további mérsékelt emelkedést mutatnak. A 2018. októberi 43,50 EUR/100 kg spot ár alig 2%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbinál, míg az elmúlt év legmagasabb (2017. szeptemberi) árától már csak 6%-kal marad el. A holland spot ár árszintben közelíti az olasz spot piaci árakat, kilengése azonban sokkal drasztikusabb. A júliusi 10%-os visszaesést augusztusban 15%-os javulás követte, majd szeptemberben megnyugodni látszódtak az árak. A 2018. október eleji 36,50 EUR/100 kg ár még így is jelentősen, csaknem 50%-kal javult az év elejéhez képest, és közelíti (-0,7%) az egy évvel korábbi árat, az elmúlt év legmagasabb (2017. augusztusi) áránál azonban még mindig 17%-kal alacsonyabb.

A főbb tejtermékek közül a vaj ára az év első felének emelkedését követően a nyári hónapokban folyamatosan csökkent, miáltal a 2018 október eleji ár csaknem 20%-kal marad el az egy évvel korábbi ártól. A sajt árak, habár jellemzően emelkednek, október elején még mindig az egy évvel korábbi árak alatt mozognak 5-10%-kal. Kivétel az emmentáli sajt, amelynek ára megközelítőleg azonos 2018/2017. viszonylatában. A sovány tejpor ára 2018 július végén emelkedni kezdett, szeptemberre már az intervenció árát közelítette. Ekkor újra folyamatos csökkenés vette kezdetét, a 2018 október eleji ár 6%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbinál és ismét 8%-kal az intervenció ár alatt mozog.

(2018. október 10-i árak – sovány tejpor: 156 EUR/100 kg, vaj: 510 EUR/100 kg, teljes tejpor: 276 EUR/100 kg, cheddar: 335 EUR/100 kg, edami: 320 EUR/100 kg, gouda: 321 EUR/100 kg, emmentáli: 427 EUR/100 kg, savópor: 82 EUR/100 kg)

Külkereskedelem

A 2018. január-júliusi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a főbb tejtermékek közül jelentősen csökkent az export az előző évhez képest a vajnál (-14%) és a teljes tejpornál (-13%), míg a sovány tejporé (-1%) és a sajté (0%) jellemzően stagnált. Növekedett az import mind a sajt, mind a vaj esetében, de ez utóbbinál jelentősebb mértékben, 15%-kal, szemben a sajt mérsékeltebb, 4%-os növekedésével. Az EU vaj exportjának fő célországa továbbra is az USA, de emelkedett az export

Szingapúr és Japán felé, miközben a szaúd-arábiai és kínai export csökkent. A sajt export főbb célpiaca az USA és Japán maradt, habár az USA irányába kissé visszaesett, míg Japán felé jelentősebben (+13%) növekedett a kivitel. A sovány tejpor esetében Algéria, Kína és Egyiptom áll az első három helyen, a kínai export mennyisége azonban előző évhez képest kissé mérséklődött.

Világpiac

A 2018. októberi világpiaci árak alapján a sajt, a vaj és a teljes tejpor esetében is az EU, míg a sovány tejpornál Óceánia árai a legmagasabbak. Az USA-ban 2018 első hét hónapjában a sovány tejpor kivételével (-2%) valamennyi főbb tejtermék termelése emelkedett az előző évhez viszonyítottnál: a sajtnál 2, a vajnál 3,5%-ot meghaladó a növekedés. Ausztráliában a kvótaév (2017. július – 2018. június) vonatkozásában a sajt (+9%), a teljes tejpor (+30%) esetében nőtt, míg a sovány tejpornál (-14%) és a vajnál (-8%) csökkent a termelés az előző időszakhoz képest.

Ausztrália kvótaévben mért tejtermelése 3%-kal növekedett, a 2018 júliusi termelés azonban 4%-kal kevesebb az egy évvel korábbinál. Új-Zélandon gyakorlatilag az előző évvel megegyezően alakult a kvótaév termelése, június és július hónapban azonban jelentősen (+11, illetve +8%) emelkedett a tejtermelés 2017 júniusához és júliusához képest. Az USA 2018 első hét hónapját vizsgálva a termelésnövekedés mértéke 1,1%-os az előző évhez képest. Az átlagár az USA-ban 2018 elején csaknem egy éves csökkenés után emelkedni kezdett, és habár májusban meghaladta az uniós átlagárát, júniusban újra visszaesett, és a júliusi emelkedés (32,90 EUR/100kg) ellenére ismét az uniós átlagár alatt mozog. Az ár Új-Zélandon is nagy mértékben esett az elmúlt év második felében, majd 2017/2018 fordulóján mérsékelt emelkedéssel a 30-31 EUR/100 kg szinten stabilizálódott. A 2018. júliusi 30,90 EUR/100 kg ár mintegy 8%-kal marad el az EU átlagárától.

(Az elemzés a Milk Market Observatory – Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont – legfrissebb adatai alapján készült – http://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk/index_en.htm)

AZ EURÓPAI UNIÓ KÜLKERESKEDELME

Az Európai Unió mezőgazdasági exportja továbbra is erős, a 2018. júliusi adatok alapján az EU export értéke 2%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban, míg az import 0,6%-kal kevesebb a 2017. júliusi import értékénél. A 11,5 milliárd eurós EU agrár export és a 9,3 milliárd eurós import 2018 júliusában 2,2 milliárdos kereskedelmi többletet eredményezett, amely 15%-os növekedés az előző évhez képest.

A pozitív mérleg kialakulásához elsősorban a bor és szeszesital szektor járult hozzá a maga 82, illetve 48 millió eurós exportnövekményével, miközben a tejpor exportjában jelentős, 43 millió euró volt a visszaesés. A legnagyobb növekedés a célpiacok közül Líbia, Szingapúr és Japán irányába valósult meg, míg a legnagyobb csökkenést, 72 millió eurót, a kínai exportban mutatnak a számok.

Az import tekintetében az USA-ból érkező import a korábbi hónapok tendenciájával megegyezően nagymértékű erősödést mutat, az import 183 millió euróval nőtt egy év alatt. Ugyancsak emelkedett a ghánai és a chilei import, míg a legnagyobb csökkenés az ukrán (-128 millió euró) és az indonéziai (-87 millió euró) import vonatkozásában mutatkozott. A termékek tekintetében az import jelentősen nőtt a szója és a kakaóbab esetében, míg a növényi olajok és a pálmaolaj esetében csökkent.

A tejtermék ágazat vonatkozásában rendelkezésre álló adatok szerint az egyes termékek uniós kereskedelme az alábbiak szerint alakult:

Termék	EU-28 export		EU-28 import	
	Változás		Változás	
	2018.VII./2017.VII.	2017.VIII-2018.VII./2016.VIII-2017.VII.	2018.VII./2017.VII.	2017.VIII-2018.VII./2016.VIII-2017.VII.
Tejpor és savó	-11%	-5%	-39%	-4%
Vaj	-22%	+3%	+158%	+34%
Friss tej és tejszín, író és joghurt	+4,5%	+8%	-5%	-7%
Sajt	+2%	+2%	-8%	+1%

Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/trade/documents/monitoring-agri-food-trade_july2018_en.pdf

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA 2020 UTÁN

Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselője 2018. július 4-én „Közös agrárpolitika 2020 után – az Európai Bizottság javaslata” címmel tartott rendezvényt az Agrárminisztériumban, ahol az Európai Bizottság Agrárpolitikai és Vidékfejlesztési főigazgatóság magyar delegáltjai részletes tájékoztatást adtak a KAP 2020 jogalkotási javaslatáról.

A jogalkotási folyamat 2017 februárjában nyilvános konzultációval indult, amelyet júliusban az eredményeket feldolgozó nyilvános konferencia követett, majd 2017. november 29-én került kiadásra a Bizottság hivatalos közleménye „Az élelmiszer-ágazat és a mezőgazdaság jövője” címmel. 2018. május 2-án az Európai Bizottság közzétette a 2021-2027 periódusra vonatkozó költségvetési, június elsején pedig a KAP-ra vonatkozó jogalkotási javaslatait a 2020 utáni időszakra. Az ezt követő időszakban a javaslatok megvitatása zajlik az Európa Parlamentben és a Tanácsban, valamint megtörténik a szabályozás és a másodlagos jogi aktusok jóváhagyása.

Az EU-27 átfogó költségvetési kerete mindösszesen 1.279 milliárd EUR, amelyből a KAP költségkerete 365 milliárd EUR, az előző 7 éves ciklushoz viszonyítva 5%-kal kevesebb. A Magyarország számára meghatározott keret 11.677,5 millió EUR (-6,8%), amelyből 8.538,4 millió EUR (-3,9%) a közvetlen kifizetésekre, 2.913,4 millió EUR (-15,3%) a vidékfejlesztésre és 225,7 millió EUR (+10,8%) az egyéb kifizetésekre elkülönített összeg (zárójelben az előző költségvetési ciklushoz viszonyított változás mértéke).

Az új KAP javaslat a kompetenciák újrendezését is magában foglalja; EU-szinten történik a célkitűzések, a mutatók (indikátorok) és a beavatkozástípusok meghatározása, míg a tagállamok feladata a szükségletek beazonosítása a tagállam szintű KAP Stratégiai Tervben, a KAP beavatkozásoknak a tagállami szükségletekhez igazítása, valamint a végrehajtás.

A közvetlen kifizetéseknél a javaslat szerinti főbb változások: több szubszidiaritás (a tagállamok határozzák meg a jogosultsági feltételeket és a támogatási szintet, nagyobb fokú rugalmasságot élvezhetnek a pénzügyi gazdálkodás területén), célzottabb kifizetések, erőteljesebb átcsoportosítás a kisebb gazdaságok felé, ökörendszer bevezetése (a tagállamok számára kötelező, a gazdák számára önkéntes, „kiegészítő támogatásként” vagy „költség/elmaradt jövedelem alapján”).

Az új KAP igazságosabb forráselosztást ígér, azokban a tagállamokban, ahol a közvetlen kifizetés szintje az EU-27 átlagának 90%-a alatt van, a 90% és a jelenlegi szint átlaga közötti különbséget 6 év alatt 50%-kal csökkenteni kell.

A közös piacszerkezési eszközök (a biztonsági háló – az állami intervenció és a magántárolási támogatás, rendkívüli intézkedések stb.) nagymértékben változatlanok maradnak, néhány pontban azonban a piacsabályozás változására kell számítani a hatékonyság és az egyszerűsítés céljából. Ilyen például, hogy a KAP Terv az ágazati beavatkozásokat is tartalmazza, illetve hogy az eddigiek-től eltérő más mezőgazdasági ágazatokban is lehetőség lesz ágazati beavatkozásokra. Egyszerűsödnek a földrajzi árjelzőkre vonatkozó szabályok, számos elavult rendelkezés törlésre kerül, valamint a pénzügyi előirányzatok a többéves pénzügyi keret javaslat alapján kerülnek adaptálásra.

Az általános és az egyedi (Gazdasági, Környezet/Éghajlat és Társadalmi) célkitűzések mellett a KAP horizontális célkitűzései a fenntarthatóság, az egyszerűsítés és a korszerűsítés. A fenntarthatóság, a környezet/éghajlat kiemelt fontossággal bír az új javaslatban, amit bizonyít, hogy a 9 konkrét célkitűzésből 3 erre vonatkozik, új feltételeesség jelenik meg: a kölcsönös megfeleltetés és zöldítés ötvözése és továbbfejlesztése, továbbá hogy a KAP teljes kiadásának (EMGA, EMVA) 40%-a az éghajlatpolitikai célkitűzések teljesítéséhez lett elkülönítve. Az egyszerűsítésre törekvés a kedvezményezettek szintjén a részletes uniós szabályok eltörlésében, új technológiák, gyorsabb, egyszerűbb, automatizáltabb adminisztratív eljárások használatában, hatékonyabb tanácsadásban jelenik meg, míg a közigazgatási szervek szintjén is jelentős egyszerűsítések (kevesebb uniós előírás, jelentéstételi kötelezettségek egyszerűsítése) várhatóak. A korszerűsítés elsősorban a tudás és innováció, a mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatások, valamint a digitalizáció területeket érinti.

A tagállami KAP Stratégiai Terv (amely a KAP mindkét pillérét tartalmazza) lehetőséget biztosít tehát a tagállamoknak arra, hogy a nemzeti sajátosságokhoz igazodó célzott és komplex ágazati programokat dolgozzanak ki, ezáltal a jelenleginél hatékonyabban használják fel a némileg szűkösebb anyagi forrásokat. Lehetőséget ad továbbá arra is, hogy a jogosultsági kritériumok és követelmények rendszerének nagy részét saját maguk dolgozzák ki, valamint, hogy egyszerűsítsék és tovább racionalizálják végrehajtási rendszereiket.

Az új KAP javaslat jelenleg a jogalkotó szervezetek általi felülvizsgálat szakaszában van, a tagállami képviselő és véleménynyilvánítás biztosított.

(Forrás: „Közös agrárpolitika 2020 után – az Európai Bizottság javaslata” című konferencia)

ASZÁLY EURÓPÁBAN

A folyamatos és hosszan tartó szárazság számos uniós országban jelentős hatást gyakorolt a nyár folyamán a szántóföldi növények termesztésére és az állatok takarmányozására, és így közvetetten az állatok jólétére. Ezen túlmenően az állati takarmány mennyiségének csökkenése különleges hatást gyakorol az állattenyésztők jövedelmére is, mivel ha az év folyamán később takarmányhiány lép fel, akkor növekedni fognak a ráfordítási költségeik.

A Bizottság ezért a közös agrárpolitika hatályos jogszabályai alapján történő támogatás mellett további intézkedések bevezetéséről határozott 2018. augusztus elején a szárazság kezelésével küzdő mezőgazdasági termelők megsegítése érdekében:

- Magasabb összegű előlegek: a mezőgazdasági termelők közvetlen kifizetések 70%-át és a vidékfejlesztési program keretében folyósított kifizetések 85%-át már 2018. október közepéig megkapják, úgyhogy nem kell decemberig várniuk pénzforgalmi helyzetük javulására;
- Eltérések egyes ökológizálási követelményektől: nevezetesen a növénytermesztés diverzifikálásával és az ökológiai jelentőségű területekkel kapcsolatos szabályoktól a paragon hagyott földterületek tekintetében – annak érdekében, hogy az ilyen földterületek felhasználhatók legyenek takarmányozás céljából.

A KAP keretében már rendelkezésre álló támogatási lehetőségek igénybevételéhez a tagállamoknak lehetőségük van arra, hogy évente egyszer módosítsák vidékfejlesztési programjukat annak érdekében, hogy az ezen intézkedéseket is magában foglalja.

Augusztus végén az Európai Bizottság további kiegészítő intézkedéscsomagot terjesztett elő az állatállomány rendelkezésére álló takarmány mennyiségének növelés érdekében. Ezen tervezett intézkedések bizonyos „zöldítési” előírásoktól tesznek lehetővé eltérést.

Ezek a javaslatok az adott körülmények miatt korábban meghozott rendelkezéseket egészítik ki. A Bizottság mindenképpen biztosítja, hogy az intézkedéseket arányos

módon, a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével hajtsák végre. A mezőgazdasági állami támogatásokra vonatkozó hatályos szabályok értelmében bizonyos különleges feltételek mellett az aszály okozta károk 80%-áig (illetve a hátrányos természeti adottságú területeken 90%-áig) nyújtható támogatás. A takarmánybeszerzés akár anyagi kár, akár jövedelemkiesés okán feljogosíthatja a mezőgazdasági termelőket támogatásra. A károk térítése a Bizottság értesítése nélkül is megtörténhet (úgynevezett csekély összegű támogatásként), és a térítés összege három év alatt mezőgazdasági termelőnként legfeljebb 15 000 EUR lehet. A vidékfejlesztési programok keretében is elérhetők támogatási lehetőségek, többek között a legelők újravetésének finanszírozására vagy a jövedelemkiesés kompenzálására.

Az előterjesztett javaslatok előreláthatóan szeptember végére fogadhatók el hivatalosan, az intézkedések visszamenőleges hatállyal lesznek alkalmazandók.

(Forrás: Európai Bizottság)

ISO 22000:2018 – ÚJ ÉLELMISZER-BIZTONSÁGI SZABVÁNY

2018. június 19-én megjelent az ISO 22000:2018 *Élelmiszer-biztonsági irányítási rendszerek. Az élelmiszerláncban részt vevő szervezetekre vonatkozó követelmények* hivatkozási számú és című szabvány, amelynek alkalmazása biztosítja az élelmiszer-eredetű veszélyek megelőzését, megszüntetését és ellenőrzését, a termelési helytől a fogyasztási pontig.

Az új szabvány az élelmiszer-biztonsági veszélyek állandó ellenőrzését ajánlja, amelyek a következő általánosan elismert kulcsfontosságú elemeket egyesítik: interaktív kommunikáció, rendszergazdálkodás, előfeltétel-programok (PRP-k), valamint a veszélyelemzés és a kritikus szabályozási pontok (HACCP) elvei.

Az ISO 22000:2018 visszavonja és helyettesíti az ISO 22000:2005-öt. A szabvány szerint tanúsított szervezeteknek a kiadástól számítva három év áll rendelkezésre az új változatra való áttéréshez.

Három évvel az ISO 22000:2018 közzétételét követően, az ISO 22000:2005 és ennek megfelelően az MSZ EN ISO 22000:2005 szerinti tanúsítványok érvényüket veszítik. Az áttérési időszak alatt az MSZ EN ISO 22000:2005 szerint kiadott tanúsítványok lejáratási ideje meg kell, hogy egyezzen a három éves áttérési időszak végével, azaz 2021. 06. 19-ével.

Az áttérés megtörténhet **megújító audit** vagy az **esedékes felüyeleti** vagy **rendkívüli audit** keretében. Az **MSZT** elsősorban a **megújító auditkor történő áttérést** javasolja tanúsított ügyfeleinek, ez esetben a pozitív döntést követően a tanúsítványok 3 éves érvényességi időtartammal kerülnek kiadásra. Amennyiben az ügyfél valamelyik **felüyeleti audit alkalmával** térne át az új szabványokra, **sikeres audit esetén**, ahol a kötelező követelményeknek való megfelelés az audit által igazolt, **az új szabvány szerinti megfelelést igazoló tanúsítvány érvényessége a „rég” tanúsítvány kiadásától számított 3 év mínusz 1 napra fog módosulni. Az új szabványokra való áttérés miatti tanúsítványok csejé díjmentes.**

A szabvány magyar nyelvű kiadását az Agrárminisztérium finanszírozza, amelynek megjelenése ősre várható.

Bővebb tájékoztatás a Magyar Szabványügyi Testülettől szerezhető az alábbi elérhetőségeken:

telefon: 06/1/4566-928

e-mail: cert@mszt.hu

weboldal: www.mszt.hu

(Forrás: www.mszt.hu)

ÉLELMISZERLÁNC-FELÜYELETI DÍJ

A korábbi évekhez hasonlóan az élelmiszerlánc szereplői május végéig készítették el élelmiszerlánc-felüyeleti díj bevallásukat. Az ekkor megállapított összeget két egyenlő részletben, 2018. július 31-ig, valamint 2019. január 31-ig kell megfizetniük az érintetteknek.

A felüyeleti díjat a Nébih 10032000-00289782-30006016 számú elkülönített fizetési számlájára kell utalni. A gördülékeny ügyintézés érdekében fontos, hogy az átutalás közleményében tüntessék fel a befizetésre kötelezett adószámát/azonosító jelét, valamint az első részlethez tartozó pénzügyi bizonylat számát. A hatóság kéri, hogy egyéb szöveget ne írjanak az utalási közleménybe, átutalás előtt pedig ellenőrizték a számlaszámot, különösen azok, akik más ügyekben is a Nébih pénzügyi partnerei.

A felüyeleti díjjal és a befizetéssel kapcsolatos további részletek elérhetőek a hatóság honlapján, míg a felmerülő kérdésekkel a hivatal felüyeleti díj ügyfélszolgálatához (felugyeletidij@nebih.gov.hu, 06-1/336-9024) fordulhatnak.

(Forrás: <http://portal.nebih.gov.hu/-/julus-31-e-az-elelmiszerlanc-felugyeleti-dij-befizetesi-hatarideje>)

MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV TEJ- ÉS TEJTERMÉK SZAKBIZOTTSÁG

2018 augusztusára lezárult a tejtermékekre vonatkozó 1-3/51-1. számú MÉ előírás módosítási folyamatának szakbizottsági szakasza, amikor is elkészült a Szakbizottság 2018. márciusi ülésén elfogadott javaslatok, módosítások átvezetésével az új, egységes szerkezetbe foglalt előírás, valamint annak mellékleteként az előírásban szereplő minőségi paraméterek meghatározására szolgáló vizsgálati módszerek listája.

Az új előírás hatálybalépésére irányuló folyamat következő lépéseként a tervezet a Magyar Élelmiszerkönyv Bizottság elé kerül jóváhagyásra, amelyet azonban megelőző a tervezet kiegészítése az élelmiszer-adalékanyagokról szóló 1333/2008/EK rendelet szerinti élelmiszer-kategóriák szerinti besorolással. Ehhez az Agrárminisztérium egy új, elektronikus munkacsoport felállításáról határozott, amely munkacsoportba a tejfeldolgozók képviselőit a Tej Terméktanács is delegált tagokat. A munkacsoport munkája előreláthatóan 2018 októberében kezdődik meg.

ÁLLATGYÓGYÁSZATI KÉSZÍTMÉNYEK Felfüggesztése

A fogyasztókra jelentett esetleges veszélye miatt határozatlan időre felfüggesztette a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal hét, dietanolamint tartalmazó állatgyógyászati készítmény forgalmazását. A korlátozás bevezetésére Magyarországon ez év májusában került sor, azóta az Európai Unió több tagállama követte a hazai példát. Az intézkedés kapcsán fontos tudni, hogy a megbetegedett állatok kezelése más, hasonló javallatú készítményekkel továbbra is megoldható.

A fogyasztókra jelentett esetleges veszély miatt az uniós tagállamok közül elsőként Magyarországon felfüggesztette fel a hatóság a dietanolamint tartalmazó állatgyógyászati készítmények forgalmazását. Ez azt jelenti, hogy a készítmények forgalomba hozatali engedélyének tulajdonosai egyelőre nem helyezhetnek a piacra olyan állatgyógyászati terméket, amely dietanolamint tartalmaz és élelmiszertermelő állatok gyógykezelésére szolgál, továbbá a kereskedők sem adhatnak el ilyen készítményt.

A korlátozással érintett állatgyógyászati termékekben fellelhető dietanolamin nevű segédanyag veszélye korábban nem volt ismert, ezért arra vonatkozóan az Európai Unióban nem írták elő a legmagasabb maradékanyag

határérték (MRL-érték) megállapítását és figyelembe vételét. A dietanolamin potenciálisan rákkeltő és mutagén tulajdonságaira nemrégiben figyeltek fel a szakemberek, ezért az azt tartalmazó készítmények vizsgálatokkal meghatározott élelmezés-egészségügyi várakozási ideje kérdésessé vált.

Az egészségügyi kockázatot felismerve, hazánkhoz hasonlóan Ausztria, Belgium, Egyesült Királyság, Észtország, Olaszország, Görögország, Hollandia, Németország, Olaszország és Szlovénia már felfüggesztette a dietanolamint tartalmazó állatgyógyászati készítmények forgalmazását, az EU több tagállamának illetékes hatóságai pedig tervezik a korlátozó intézkedések bevezetését. A felfüggesztések visszavonására akkor kerülhet sor, ha a dietanolamin esetében megtörténik a legmagasabb maradékanyag határérték (MRL érték) megállapítása vagy az érintett készítményekben egyéb anyaggal helyettesítik azt.

A felfüggesztett, visszavont készítmények listája:

Készítmény: Norflunix 50 mg/ml oldatos injekció szarvasmarhák, sertések és lovak részére A.U.V.
Törzskönyvi szám: 3680/1/16 NÉBIH ÁTI (50 ml)
Azonosító: 01883
Forg. engedély: 1999.06.17
Engedélyes: Norbrook Laboratories Ltd. (Armagh)

Készítmény: Vetaflumex 50 mg/ml oldatos injekció szarvasmarha, ló és sertés számára
Törzskönyvi szám: 3601/1/14 NÉBIH ÁTI (50ml)
Azonosító: 04411
Forg. engedély: 2014.10.27
Engedélyes: Multi-Trade Company Vet-Agro Sp.z.o.o.

Készítmény: Flunidol MLS 50 mg/ml oldatos injekció szarvasmarhák, lovak és sertések részére A.U.V.
Törzskönyvi szám: 3313/1/13 NÉBIH ÁTI (50ml)
Azonosító: 03907
Forg. engedély: 2013.02.19
Engedélyes: MEDICUS PARTNER Gyógyszer-, Könyv- és Műszerkereskedelmi Kft.

Készítmény: NIGLUMINE 50 mg/ml oldatos injekció szarvasmarha, sertés és ló részére A.U.V.
Törzskönyvi szám: 2436/1/08 MgSzH ÁTI (50 ml)
Azonosító: 02828
Forg. engedély: 2008.08.18
Engedélyes: Laboratorios Calier S.a.

Készítmény: Finadyne oldatos injekció A.U.V.
Törzskönyvi szám: 3383/1/2013 NÉBIH ÁTI (50ml)
Azonosító: 01610
Forg. engedély: 1999.08.02
Engedélyes: INTERVET INTERNATIONAL B.V.

Készítmény: Dofatrim injekció
Törzskönyvi szám: 2383/1/08 MgSzH ÁTI (50 ml)
Azonosító: 02094
Forg. engedély: 2001.11.26
Engedélyes: Dopharma B.v.

Készítmény: Wellicox 50 mg/ml oldatos injekció szarvasmarhák, sertések és lovak részére A.U.V.
Törzskönyvi szám: 3354/1/13 NÉBIH ÁTI (50 ml-es üveg)
Azonosító: 03983
Forg. engedély: 2013.05.03
Engedélyes: Ceva-Phylaxia Oltóanyagtermelő Zrt.

Valamennyi hazai készítmény injekció, többségük szarvasmarhák, sertések és lovak gyulladásos folyamatainak kezelésére javallott, egy pedig szarvasmarhák és sertések részére engedélyezett antibiotikum. Megnyugtató, hogy a megbetegedett állatok kezelése más, hasonló javallatú készítményekkel az átmeneti időszakban is megoldható.

Az élelmezés-egészségügyi várakozási időről és az MRL-értékről:

Az élelmiszer-termelő állatfajok kezelésére szolgáló állatgyógyászati készítmények forgalomba hozatala csak akkor engedélyezhető, ha az adott készítmény élelmezés-egészségügyi várakozási idejét megállapították. Az élelmezés-egészségügyi várakozási idő az az időtartam, amelynek – a közegészségügy védelme érdekében – el kell telnie az állatgyógyászati készítmény utolsó alkalmazása és a kezelt állatból származó élelmiszer előállítása között. Ezen időszak elteltével az élelmiszerek biztonságosan fogyaszthatók, mivel már nem tartalmaznak gyógyszermaradékokat az engedélyezett határértéket meghaladó mennyiségben.

Egy készítmény élelmezés-egészségügyi várakozási idejét akkor lehetséges megállapítani, ha a készítményben lévő valamennyi hatóanyagra és segédanyagra tudományosan megállapították a viszonyítás alapját képező legmagasabb maradékanyag határértéket (az ún. MRL-értéket) vagy az anyagok veszélytelensége miatt bizonyítottan nincs szükség ilyen határérték megállapítására.

(Forrás: <http://portal.nebih.gov.hu/-/a-nebih-felfuggesztette-a-dietanolamint-tartalmazo-allatgyogyaszati-keszitmenyek-forgalmazasat>)

RÖVID TÁVÚ ELŐREJELZÉS

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága a 2018. szeptember 15-ig rendelkezésre álló adatok piaci szakértők általi elemzése alapján elkészítette rövid távú előrejelzését a 2018/2019. évekre.

A 2018. január – júliusi időszakban az EU tejfelvásárlása mintegy 2%-kal volt magasabb az előző évinél. Habár a különösen a nagyobb tejtermelő tagállamokat (Németország északi része, a Benelux államok, észak-kelet Franciaország) sújtó extrém száraz és meleg nyár hatására ezen országokban az elmúlt 20 év legalacsonyabb takarmányhozamát mérték, amely a tejtermelés átmeneti csökkenését hozta, más tagállamokban, például Lengyelországban és Írországban kedvező időjárási- és takarmányozási feltételek alakultak ki. Az év második felének tejtermelését a csapadék és a kedvező őszi időjárás fogja meghatározni, valamint, hogy a gazdálkodók képesek lesznek-e a magasabb takarmányozási költségeket kitermelni.

Mindazonáltal az év második felére a tejfelvásárlás 0,3%-os csökkenése várható előző évhez viszonyítottnak, ennek hatására pedig éves szinten a korábban becsült felvásárlás növekedésnél kisebb mértékű, 0,8%-os növekedés látszik reálisnak 2017. évhez képest. A takarmányhiány várhatóan a következő év elejére is hatással lesz, és habár az időjárási extrémítások előre nem láthatóak, az EU tejtermékek iránti kereslet fennmaradását feltételezve 2019. évben további 0,9%-os termelésnövekedés prognosztizálható.

A tejelő tehénállomány nagyságában sem 2018., sem 2019. évben nem várható nagymértékű változás, a csökkenés mértékét ez évre 0,3, 2019. évre 0,4%-ra becsülik. A takarmányhiányra vezethető vissza a hozamokban tapasztalt változás is: az elmúlt évhez viszonyítva kisebb mértékű, csupán 1%-os hozamnövekedés várható.

Az EU nyerstej ára a nyári hónapokban emelkedésnek indult, júliusban meghaladta a 33 EUR/100 kg szintet, 5%-kal az előző évi szint alatt. A szezonális mintát feltételezve év végéig ugyan mérsékelt növekedés várható, ez azonban a megnövekedett termelési költségeket (takarmányozás, energia) nem tudja teljes mértékben kompenzálni.

2018 júliusáig a globális tejtermék export 3%-kal erősödött (=34 millió tonna tej egyenértékben). Az uniós export – az elmúlt öt éves időszak alatt először – mintegy 2%-ot csökkent, Új-Zéland exportja pedig stagnált. Az USA ugyan megtartotta erős növekedési ütemét (+20%), de abszolút értékben az USA kereskedelme nem éri el sem az EU, sem Új-Zéland szintjét. Összességében az EU továbbra is megtartotta vezető pozícióját a világ vezető tejtermék exportőrei között.

Az EU tejtermékei iránti kereslet 2018. évben is erős marad a prognózisok szerint, mind a belső-, mind a világpiacra. Világpiaci pozíciója a versenytársak termelésétől és a globális kereslettől függ. Az USA tejtermelésének növekedése várhatóan lelassul az alacsony tejárak és a tehénállomány csökkenése következtében, amely végső soron Kína, Mexikó és Kanada USA termékekre kivetett importvámjaira vezethető vissza. Új-Zélandon a tejtermeléshez a kedvező időjárási körülmények adóttak, miáltal a termelés előző évhez viszonyított növekedése várható szemben Ausztráliával, ahol a szárazság, a takarmányhiány és az ennek hatására megnövekedett termelési költségek a termelés csökkenését eredményezik. A keresleti oldalt illetően habár Kína importja az év első hét hónapjában az elmúlt három év legalacsonyabb növekedését produkálta, a minőségi termékek iránti kereslet még mindig emelkedőben van.

A tejtermékek közül továbbra is a sajt nyújtja a legnagyobb profit lehetőségét, annak ellenére, hogy a sajt ára nem éri el az elmúlt évi árszintet. Az első hét hónap tejfelvásárlás növekedésének hatására 2%-kal emelkedett a sajt előállítás előző évhez képest. Az erős belső- és világpiaci kereslet következtében az év második felében lecsökkent tejtermelés a sajt termelésére nem lesz negatív hatással, így a 2%-os növekedés éves szinten is megmarad. A fogyasztás, elsősorban az ipari felhasználás miatt, tovább növekedhet, ennek mértékét 1%-ra becsülik. A sajt export az első félévben relatív stabil 2018/2017. vonatkozásában, a főbb célországok továbbra is Japán és Svájc. Japán erősödő kereslete, kiegészülve más célpiacokkal (pl. Algéria és Libanon) az EU sajtexportjának növekedését vetítik előre az év második felében, miáltal éves szinten 1,5%-os exportbővülés prognosztizálható.

Az EU sovány tejpor termelésének növekedése csaknem 3%-os, míg az export 1%-kal csökkent az év első hét hónapjában az előző évhez képest. A trend változatlanosságát feltételezve éves szinten az export csupán 2%-os növekedése várható. A tejtermelés szezonális csökkenésével a sovány tejpor termelés 2018. évi növekedése az előrejelzések szerint csak kis mértékben fogja meghaladni az előző évi szintet. A sovány tejpor ára április óta emelkedik, a szeptemberben elért 1.630 EUR/tonna ár azonban még mindig csaknem 20%-kal marad el az elmúlt 5 év átlagától. Az intervenciók készletekből mindezidáig 141.000 tonna sovány tejpor került értékesítésre. Egy mérsékelt termelésnövekedéssel, 2%-os export- és 4%-os belsőpiaci keresletnövekedéssel számolva további 24.000 tonna intervenciók sovány tejpor értékesítése várható. Ezzel az intervenciók készlet 211.000 tonnára csökkenne, míg a magántárolási készlet 155.000 tonnára növekedne. A teljes tejpor előállítása az év eleje óta folyamatosan csökken, júliusra már 5%-kal volt alacsonyabb, mint 2017. évben, köszönhetően annak a fehérjepiaci trendnek, amely a tejfehérjét jobban hasznosító termékek (pl. sajt, gyermektápszer stb.) előállítását ösztönzi.

A termelés csökkentése az exportban nagyobb arányú, 13%-os csökkenést eredményezett, amely éves szinten előreláthatóan 10%-ban fog realizálódni, és amelynek hatására a termelés csökkenése 2018. év egészét tekintve a 6%-ot is meg fogja haladni.

A vaj termelésének növekedése – a 2%-os tejtermelés növekedést nem követve – csupán 1%, amelynek oka az elmúlt évinél alacsonyabb tejszírtartalom. A vajpiacot tehát továbbra is az alacsony kínálat jellemzi, amely az árak emelkedését eredményezi. A szeptember közepére 5.600 EUR/tonna szinten stabilizálódott vajár több mint 50%-kal haladja meg az elmúlt öt év átlagát. Éppen a magas árak és az alacsony kínálat következtében jelentősen, 14%-kal csökkent az export mennyisége. A tejtermelés növekedésének lassulásával az EU vaj termelése az előzőleg vártaknál kisebb mértékben fog növekedni, valószínűbb, hogy az előző évi szinten marad. A belső kereslet kielégítéséhez az import növelése szükséges, amelyet szakértők 7 millió tonnára becsülnek, míg az export csökkenését 5%-ra prognosztizálják.

A fogyasztói tej exportja és EU-n belüli fogyasztása egyaránt csökken, amelynek hatására a júliusban már 1,2%-

os termelés-csökkenés év végére elérheti a 1,5%-ot. A friss tejtermékek közül a joghurt termelése 0,6%-ot növekedett, köszönhetően a jelentősen (+21%) megnövekedett exportnak. Ez a tendencia valószínűleg a következő évben is folytatódni fog. A tejszín termelést a tej alacsonyabb zsírtartalma befolyásolja, és habár júliusig egy enyhe (-0,6%) csökkenés jellemezte, az év végére stabilizálódni látszik. Az export ugyancsak az előző évi szint közelében alakul. Összességében a friss tejtermékek exportjában előző évhez viszonyítva 2%-os növekedés várható.

A 2019. évre vonatkozó prognózisok szerint az EU tejtermék előállítására 0,6%-kal fog növekedni. A legnagyobb, 1,5%-os növekedést a sajt esetében várják, míg a tejszín és a vaj esetében 1%-os, a sovány tejpornál pedig 0,3%-os emelkedést valószínűsítene. A folyadéktej esetében a csökkenés folytatódik, mértékét 1%-ra becsülik. Az uniós tejtermékek iránti kereslet erős marad, amely mind az EU-n belüli felhasználás (+0,7%), mind az export (+4%) növekedését eredményezi.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/short-term-outlook-autumn-2018_en.pdf)

JOGSZABÁLYOK

A Tej Terméktanács Jogszabályfigyelője 2018 februárjától bővített verzióban kerül összeállításra, az eddigieknél sokrétűbb, a teljes termékpályát lefedő nemzeti és uniós jogszabályok és közlemények kerülnek benne – pontos hivatkozással – kiemelésre, emellett a továbbiakban rendszeres részévé válik a RASFF, az EU tagországokban működő, az élelmiszerekre és a takarmányokra vonatkozó gyorsvészjelző rendszer tej termékpályára vonatkozó bejelentéseinek listája, valamint az FM Értesítő és a Magyar Szabványügyi Testület termékpályát érintő közleményeinek publikálása.

A 2018. III. negyedévének fontosabb jogszabályai a következők:

TÖRVÉNYEK

2018. évi XLI. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról, valamint a bevándorlási különadóról

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény vonatkozó módosítása szerint 2019. január elsejétől a 040110 és 040120 vtsz. szám alatti tej (kivéve az anyatejet) bekerül azon termékek közé, amelyek esetében az adó mértéke az az adó alapjának 5 százaléka.

MINISZTERI RENDELETEK

22/2018. (VIII. 17.) AM rendelet az egyes agrártámogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – egyebek mellett – módosítja az óvoda- és iskola-tej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendeletet a tekintetben, hogy pontosítja a támogatható termékek körét:

„4. § (2) Az (1) bekezdésben felsorolt termékeknek az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet VII. melléklet III. rész 1. pontja szerinti tejből kell készülniük, és meg kell felelniük a 2. mellékletben meghatározott minőségi követelményeknek.”

28/2018. (X. 5.) AM rendelet az egyes mezőgazdasági támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – egyebek mellett – módosítja az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás részletes feltételeiről szóló 18/2011. (III. 9.) VM rendeletet a kötelezettségátadásra vonatkozó szabályok tekintetében az alábbiak szerint:

„14. § (3) A kötelezettség átadásának jóváhagyásáról szóló határozat véglegessé válását követően a kifizetési kérelmet – a 22. § (2) bekezdésében meghatározott határidőben –

a kötelezettségátadással érintett tenyészetre vonatkozóan a kötelezettség átvévője nyújthatja be. Ha a kötelezettség átadásáról szóló döntés a kifizetésikérelem-beadási időszak végéig nem válik véglegessé, akkor a kifizetési kérelmet – a 22. § (2) bekezdésében meghatározott határidőben – a kötelezettség átvévője is benyújthatja.”

29/2018. (X. 11.) AM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a termelői csoportok létrehozásához és működéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 59/2007. (VII. 10.) FVM rendelet módosításáról

A módosítás értelmében a „minősített elismerés” fogalom kikerül a rendeletről és ennek okán a támogatási jogosultságra vonatkozó rész is módosul a tekintetben, hogy míg a korábbiakban az a termelői csoport nem volt jogosult a jelen rendelet szerinti támogatásra, amely a 133/2004. (IX. 11.) FVM rendelet alapján már támogatásban részesült, és a támogatási időszak lejártá után a minősített elismerést nem szerezte meg, a módosítás szerint a támogatási időszak (az elismerési okirat keltétől számított öt év) lejártával szűnik meg a jogosultság.

30/2018. (X. 11.) AM rendelet az egyes agrártárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Az – egyebek mellett – *az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendeletet* módosító rendelet főbb elemei:

Pontosításra került a kedvezményezettek köre (általános iskolai *tanulók*), valamint a támogatható termékek köre az „I/c. natúr joghurt” és „I/c. natúr kefir” tekintetében, amelynek a továbbiakban 100 tömegszázalékban kell tejet tartalmaznia az eddigi 75 tömegszázalék helyett az egyéb előírásoknak való megfelelés mellett.

Új szabályozási elemként bekerült a rendeletbe, hogy az előzetes jóváhagyással rendelkező szállítóval az új szerződést egy teljes tanévnél rövidebb időszakra vonatkozóan is meg lehet kötni abban a rendeletbe szintén a módosítással bekerült esetben, amikor a Kincstár a szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelmet az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság által helyszíni ellenőrzés keretében lefolytatott vizsgálat során megállapított szabálytalanságok miatt elutasítja.

Szintén új rendelkezés, hogy amennyiben a folyamatban levő tanév során a leszállított termék minősége egy hónapon belül legalább három esetben, dokumentáltan nem felelt meg a rendeletben előírt minőségi előírásoknak, és a minőségi problémák kialakulásáért a szállító tehető felelőssé, akkor az ajánlattételi felhívás során egyetlen fenntartó sem köteles figyelembe venni az adott szállító ajánlatát.

Fentiek mellett módosult még a szállítási szerződés megkötése, jóváhagyása fejezet (a szerződéstől való elállás tekintetében) a kiszállított termékekről kiállított számlával kapcsolatos szabályok fejezet, a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség, ellenőrzés, nyomkövetés fejezet, illetve a melléklet a szállítási szerződés mintája vonatkozásában.

31/2018. (X. 15.) AM rendelet az agrártámogatások 2018. évi mértékének megállapításáról

A rendelet tartalmazza – többek között – az átmeneti nemzeti tejtámogatás, az egységes területalapú és a tejhasznú tehéntartás támogatás, illetve az előlegek mértékét.

- Az átmeneti nemzeti tejtámogatás keretösszege 10.545.203.826 Ft.
Történelmi bázis jogosultságonként legfeljebb 5,69 Ft támogatás vehető igénybe, a támogatás teljes összege a 2018. évben kifizetésre kerül.

- Az egységes területalapú támogatás keretösszege 231.130.259.065 Ft, a támogatható terület nagysága legfeljebb 4.972.753 hektár.

A 2018. október 16-tól kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 32.536 Ft.

- A termeléshez kötött közvetlen támogatások jogcímenként hektár- és állategyedálon történik a kifizetés. A fajlagos támogatási összegek a 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben foglaltak szerint kerülnek meghatározásra, amelyből a mellékletben meghatározott összegig 2018. október 16-tól előleg fizethető ki az alábbiak szerint:

- tejhasznú tehéntartás támogatása: 73.576 Ft
- szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása: 45.612 Ft
- szálas fehérjetakarmány-növény termesztés támogatása 16.989 Ft

KORMÁNYHATÁROZATOK

1437/2018. (IX. 11.) Korm. határozat a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1248/2016. (V. 18.) Korm. határozat módosításáról

A módosítások, amelyek – többek között – érintik a beruházási (mezőgazdasági termékek értéknövelése a feldolgozásban), valamint a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állattóljóléti támogatás jogcímeit, csupán technikai jellegű módosítások. A kormányhatározatban szereplő megemelt összegek olyan kifizetések, amelyekre a kötelezettségvállalás már a 2007-13-as időszakban megtörtént, de a kifizetés a 2014 utáni időszakot terhelte.

KÖZLEMÉNYEK

39/2018. (VII. 25.) számú MÁK Közlemény a 2018. évi termeléshez kötött és átmeneti nemzeti anyatehéntartás támogatási kérelemhez kapcsolódó kiesés-pótlás bejelentésekről

Kiesés-pótlás bejelentési kötelezettsége van mindazon ügyfeleknek, akik termeléshez kötött, illetve átmeneti nemzeti anyatehéntartás támogatási kérelmet nyújtottak be, és a kötelező birtokon tartási időszak alatt a kérelemben bejelentett egyedek az ügyfél állományából kiestek. A birtokon tartási időszak alatt kieső egyedek a kieséstől számított 60 napon belül a kérelmező saját költségén pótolni köteles. A kiesés-pótlás bejelentés kizárólag elektronikus úton történik a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon található elektronikus bejelentő felületen, a bejelentéshez a kiesés okáról szóló állatorvosi igazolás másolatban történő csatolása szükséges.

Kincstári jóváhagyással rendelkező tejfelvásárlók listája

A Magyar Államkincstár közzétette a 2018/2019. jelentési évre vonatkozó Kincstári jóváhagyással rendelkező tejfelvásárlók név és címjegyzékét. A lista elérhető az alábbi linken: https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/hu_HU/tamogatasok-listazo/-/tamogatas/677/tajekoztatok

Tájékoztató az exportbizonyítványok rendszeréről

A Kincstár oldalán olvasható az exportbizonyítványok rendszeréről szóló tájékoztató, amely összefoglalja a szabályozási hátteret és az alkalmazási területeket. A dokumentumok közül letölthető a tej- és tejtermék-export közösségi szabályairól szóló tájékoztató is.

EU JOGSZABÁLYOK

1063/2018/EU Bizottsági Felhatalmazáson Alapuló Rendelet a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Unió Vámkódex egyes rendelkezéseire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról és helyesbítéséről

A rendelet egyes vámszabályokkal összefüggő módosítások mellett pontosítja az „exportőr” fogalmának meghatározását, továbbá az olyan kérelmek és határozatok tekintetében lehetővé teszi az elektronikus adatfeldolgozási eljárásoktól eltérő módok alkalmazását, amelyekre vonatkozóan az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló rendelet A. melléklete nem állapítja meg a vonatkozó adatszolgáltatási követelményeket. Előírásokat tartalmaz még egyebek mellett a regisztrált exportőrként való nyilvántartásba vétel és a regisztrált exportőrökkel folytatott információcsere kérelmezésének módja, valamint a visszafizetésre vagy elengedésre vonatkozó határozat meghozatalára megállapított határidő meghosszabbítása tekintetében.

1023/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az új élelmiszerek uniós jegyzékének megállapításáról szóló (EU) 2017/2470 végrehajtási rendelet helyesbítéséről

Az Európai Bizottság az (EU) 2017/2470 végrehajtási rendelet legutóbbi módosítását követően elfogadott – a tejtermékek felhasználását is érintő – új élelmiszerek bejegyzése és egyes szükségessé vált helyesbítések okán a rendelet vonatkozó mellékletét egy teljesen új melléklettel váltotta fel.

1026/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott huszonkettedik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az Európai Bizottság az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejporn értékesítésére irányuló huszonkettedik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a

pályázatok benyújtásának határideje 2018. július 17-én járt le – a minimális eladási árat 112,50 EUR/100 kg-ban állapította meg.

1077/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló 808/2014/EU végrehajtási rendelet módosításáról

A módosítások egyebek mellett érintik a fiatal mezőgazdasági termelőkre vonatkozó rendelkezéseket és a pénzügyi eszközökre vonatkozó szabályokat. A sürgős adminisztratív terhek és különösen a finanszírozási tervek gyakori módosításának elkerülése érdekében a rendelet egyértelműsíti, hogy az egyes programok pénzügyi tervében bemutatott tervezett EMVA-hozzájárulások felső összeghatárának túllépése kapcsán alkalmazandó maximalizálás az adott intézkedés teljes keretösszegére vonatkozik.

1120/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a 605/2010/EU rendelet I. mellékletének a nyers tej, tejtermékek, kolosztrum és kolosztrumalapú termékek szállítmányainak az Európai Unióba történő beléptetésére engedéllyel rendelkező harmadik országok, illetve harmadik országokon belüli országrészek jegyzékének tekintetében történő módosításáról

Az Európai Bizottság a vonatkozó kérelmet megvizsgálva a nyers tej, tejtermékek, kolosztrum és kolosztrumalapú termékek szállítmányainak az Európai Unióba történő beléptetésére engedéllyel rendelkező harmadik országok jegyzékébe Bosznia-Hercegovinát felvette.

1210/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott huszonharmadik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az Európai Bizottság az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejporn értékesítésére irányuló huszonharmadik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2018. augusztus 28-án járt le – a minimális eladási árat 123 EUR/100 kg-ban állapította meg.

1099/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Határozat a 2003/85/EK tanácsi irányelv XI. mellékletének a ragadós szájszáj- és körömfájás élő vírusának kezelésére feljogosított nemzeti laboratóriumok jegyzéke tekintetében történő módosításáról és az (EU) 2018/136 bizottsági végrehajtási határozatnak a ragadós szájszáj- és körömfájással foglalkozó uniós referencialaboratórium kijelölése tekintetében történő módosításáról

A ragadós szájszáj- és körömfájás élő vírusának kutatás, diagnosztika vagy vakcina-előállítás céljából történő kezelését

csak a 2003/85/EK irányelv XI. mellékletében felsorolt, jóváhagyott laboratóriumok végezhetik. A jogbiztonság érdekében fontos naprakészen tartani ezen nemzeti laboratóriumok jegyzékét, a szükséges módosítások jelen határozattal átvezetésre kerültek. Magyarország tekintetében a nemzeti laboratórium továbbra is a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság (NÉBIH-ÁDI), Budapest.

1213/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet egy elnevezésnek az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába való bejegyzéséről („Rucavas baltais sviests” [OFJ])

A 668/2014/EU bizottsági rendelet (3) XI. melléklete szerinti 1.5. osztályba – Olajok és zsírok (vaj, margarin, olaj stb.) – tartozó „Rucavas baltais sviests” (OFJ) elnevezés az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzésre került.

1217/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendeletnek a pályázat útján értékesített sovány tejpor betárolási dátuma tekintetében történő módosításáról

Tekintettel a tej és tejtermékek piacának helyzetére, az árak alakulására és az intervenciók készletek nagyságára, az Európai Bizottság úgy határozott, hogy a pályázat útján értékesített sovány tejpor betárolási dátuma az eddigi 2016. június 1. helyett 2016. július 1-re módosul.

1244/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet az oltalom alatt álló eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nyilvántartásába bejegyzett egyik elnevezés termékleírását érintő nem kisebb jelentőségű módosítás jóváhagyásáról („Bleu des Causses” [OEM])

Az Európai Bizottság a „Bleu des Causses” (OEM) elnevezéshez kapcsolódó termékleírásnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett módosítását jóváhagyta.

1267/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott huszonnegyedik részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az Európai Bizottság az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejpor értékesítésére irányuló huszonnegyedik részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2018. szeptember 18-án járt le – a minimális eladási árat 123 EUR/100 kg-ban állapítja meg.

1300/2018/EU Bizottsági Végrehajtási Rendelet a 2535/2001/EK rendeletnek a Norvégiából származó tejtermékekre vonatkozó behozatali engedélyek tekintetében történő módosításáról és az említett rendeletről való eltéréssel

A 2535/2001/EK rendelet 14. cikke (1) bekezdésének b) pontjától eltérve a szóban forgó rendelet I. mellékletének I. H. pontjában meghatározott, 09.4228 és 09.4229 rendelészám-mal (tételszámmal) jelölt vámkontingensek esetében 2018-ban újabb engedélykiadási időszak kerül megnyitásra 2018. október 1-jétől 8-ig. A 2535/2001/EK rendelet I. H melléklete az alábbiak szerint módosul:

„A Norvégiával kötött megállapodások szerinti vámkontingensek

Éves kontingens január 1-jétől december 31-ig (Mennyiség, tonnában kifejezve)

Alkalmazandó vám: mentesítés

kontingens-rendelészám	09.4228	09.4229	09.4179
Megnevezés	Tejsavó és módosított savó sűrítve is, vagy cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is	Tejsavó és módosított tejsavó, por, granulátum vagy más szilárd alakban, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélkül, fehérjetartalma (nitrogéntartalom × 6,38) legfeljebb 15 tömegszázalék és zsírtartalma legfeljebb 1,5 tömegszázalék	Sajt és túró
Kombinált Nomenklátúra-kód	0404 10	0404 10 02	0406
2018. október és december közötti mennyiség	313	788	tárgytalan
2019. évi és azt követő éves mennyiség	1 250	3 150	7 200
Január és június közötti mennyiség	625	1 575	3 600
Július és december közötti mennyiség	625	1 575	3 600

A jogszabályokról bővebb tájékoztatás található a Tej Terméktanács Jogszabály figyelőjében.

Elveszik a telepi adatok tömegében? Nem tudja, hogy mire figyeljen?

Tejtükör – hogy tisztán lásson!

• Mi a Tejtükör?

A Tejtükör egy hazánkban új diagnosztikai és értékelési módszer.

• Mire használható a Tejtükör?

Megmutatja, hogy milyen hatással van a tehén szervezetére a megvalósult takarmányozás és jelzi mely tényezők módosításával lehet az ellátás hatékonyságát javítani.

• A Tejtükör használata esetén milyen változások várhatók?

Javuló hatékonyságú bendőműködés, egészségesebb tehén, több tej, javuló tej beltartalom...és kisebb környezet károsítás.

• A Tejtükör a takarmányozás milyen pontjait veszi figyelembe?

Az energia-, a fehérje- és a rosthasznosulást, az acidózis kockázatát, a felvett telítetlen és telített zsírok arányát, a omega-3 zsírsav arányát és mennyiségét.

• Mi a Tejtükör értékelés alapja?

A havi rendszerességgel a napi tejből vett elegyetej minta laboreredményei. A vizsgálatokat a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézetben végzik.

• Milyen a Tejtükör értékelő?

Színes, grafikus egy pillantással áttekinthető. Az egyes részterületek értékelése is hasonló, valamint a bemutató anyag végén a vizsgált értékek hónapról hónapra történő változása is nyomon követhető.

• Hol rendelhető meg a Tejtükör szolgáltatás?

A Vitafort Zrt. szakspecialistáinál és a Noack Hungary Kft. munkatársainál.

Cseppből a tengert?

Nem, mi egy tejmintából az állomány takarmányozását mutatjuk meg!

További információért forduljon a Vitafort szarvasmarha szakspecialistáihoz:

Tóth Attila +36 30 683 9237 | totha@vitafort.hu
Molnár Ernő +36 30 683 9248 | molnare@vitafort.hu
Kiss István +36 30 915 3961 | ikiss.vitafort@upcmail.hu
Czakó Péter +36 30 465 5983 | czako.p@vitafort.hu

Vitafort
 Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt.

NOACK
 GROUP OF COMPANIES

MTKI
 1-9-0-3

Vitafort
 Első Takarmánygyártó és Forgalmazó Zrt.

TAKARMÁNYOZÁS
 világszínvonalon

H-2370 Dabas, Szabadság út. 3.
 Tel.: +36 29 360-155, +36 29 360-235
 Fax: +36 29 362-360
 E-mail: vitafort@vitafort.hu

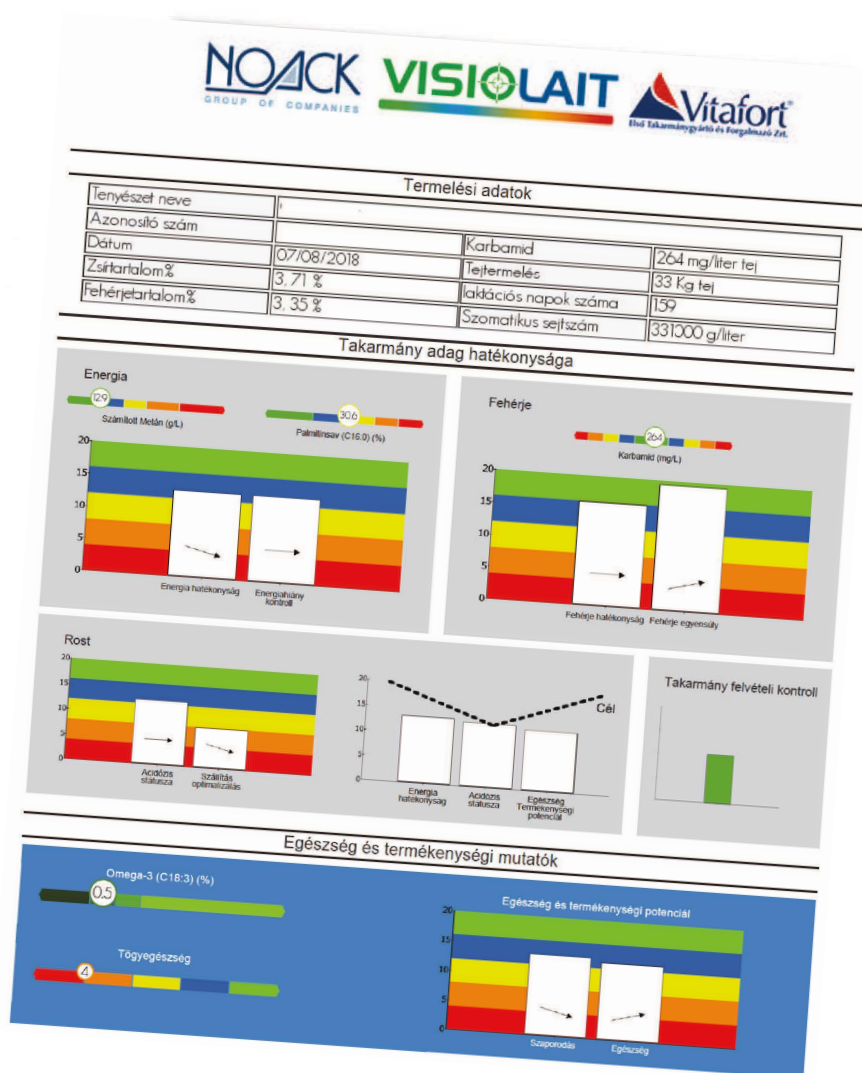

A legjobbat
szánjuk
a gazdáknak

Az új TEJTÜKÖR®

- Megújult elemek
- Javított képletek
- Új külső

DOBOZOS FENNTARTHATÓSÁGOT DÍJAZOTT A MET

A TETRA PAK KAPTA A MET INNOVÁCIÓ ÉS TEHETSÉG DÍJÁT

Világszínvonalú italoskartonokat gyárt Magyarországon, miközben felelős erdőgazdálkodásból származó alapanyagot használ, és az italosdobozok újrahasznosítását is szem előtt tartja. Ez a cég a Tetra Pak, amely idén elnyerte a MET Innováció és Tehetség Díját. Az elismerést a Figyelő TOP 200 Gálán adták át.

Az italoskarton-gyártással és forgalmazással foglalkozó svéd Tetra Pak 1989-ben alapította magyarországi leányvállalatát. A Tetra Pak ma az egyetlen olyan nemzetközi nagyvállalat, amely integrált feldolgozó-, csomagoló- és elosztó gépsorokat, üzemi megoldásokat kínál az élelmiszer-feldolgozásban. 1992 óta gyárt italoskartonokat a budaörsi üzemben, amely az elmúlt több mint 25 évben a térség egyik legnagyobb gyára lett; a termelés több mint 90 százalékát exportálják.

Hasonlóan a Tetra Pak gyáraihoz világszerte, már a magyarországi üzem is FSC (Forest Stewardship Council – Felelős Erdőgazdálkodás Tanácsa) által tanúsított vagy ellenőrzött forrásból származó papírból gyártja az italoskartonokat. Mivel a vállalatnak kiemelten fontos, hogy a farost nyersanyagot megújuló forrásból szerezzék be, ma a Tetra Pak által globálisan felhasznált kartonpapírok majdnem teljes egésze FSC tanúsítású, vagy egyéb ellenőrzött forrásokból származik.

A magyarországi dolgozók fejlesztési javaslatainak megvalósításával, a budaörsi Tetra Pak gyár látványos eredményeket ért el a működési hatékonyság javításában. Ennek köszönhetően 15 százalékkal visszaesett a gyártási hulladék mennyisége, illetve 735 tonnával csökkent az üzem széndioxid-kibocsátása. Emellett hozzájárul a használt dobozok begyűjtéséhez és újrahasznosításához, illetve ehhez kötődően fogyasztói edukációval is foglalkozik a cégcsoport, tovább csökkentve a hulladék mennyiségét.

A tehetségek felkarolását, az újító szemléletet és a fenntartható jövő támogatását ismeri el a MET Magyarország energiakereskedő cég a 2015-ben alapított MET Innováció és Tehetség Díjjal. A vállalat vezetői munkatársaiból álló zsűri a Bisnode által összeállított TOP 200, illetve Feltörekvő 200 rangsorok cégei közül választotta ki a 2018-as díjazottat.

„Ma akkor lehetsz igazán sikeres, ha az újító szemlélet a napi működésed részévé válik. A Tetra Pak kiváló példát mutat arra, hogyan lehet a mindennapi életben az innovációt és a fenntarthatóságot középpontba helyezni”

– mondta Szabó Gergely, a MET Magyarország vezérigazgatója.

„Kiemelt célunk, hogy élen járjunk az innovációban, és új utakat találjunk a fogyasztók gyorsan változó igényeinek kiszolgálására. Meggyőződésünk, hogy sikerünk csak a környezettel és a társadalommal való összhangból származhat. Ügyfeleinkkel együtt azért dolgozunk, hogy az élelmiszereket biztonságosan tegyük elérhetővé szerte a világon” – nyilatkozta Kinga Sieradzón, a magyar, lengyel, cseh és szlovák Tetra Pak vezérigazgatója.

A MET Csoportról

A svájci központú MET Csoport európai integrált energiavállalat, tevékenysége kiterjed a földgáz-, az áram- és a kőolajpiacra is. Leányvállalatai révén 15 országban van jelen, 23 nemzetközi kereskedelmi ponton és 28 ország gázpiacán aktív. A MET Csoport tulajdonosai a vállalat vezetői és alkalmazottai, többségi tulajdonosa Lakatos Benjamin vezérigazgató. A cég több mint 1700 munkatársa összesen 32 nemzetiséget képvisel.

Tetra Pak Hungária Zrt.

A2A2

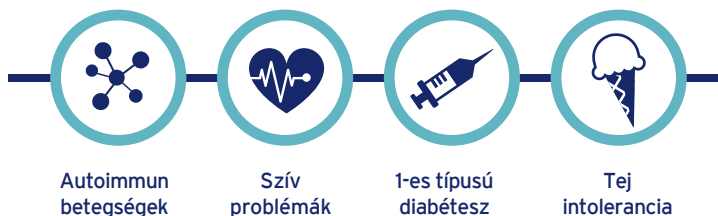
Az A2A2 tenyészbikáink genetikai tesztekkel igazolt homozigóta A2A2 allél hordozók, tehát garantált, hogy az utód legalább egy A2 alléllal fog rendelkezni.

		A2A2 APÁK	
ANYÁK	A2A2	100% A2A2	100% A2 tej
	A1A2	50% A2A2 50% A1A2	
	A1A1	100% A1A2	50% A1 tej & 50% A2 tej

Holstein Canada, 2015

A fogyasztók által megfogalmazott egészségesebb életmódra való igény ösztönzi a termelőket a hagyományos tejtermelés egészségesebb alternatívájának kidolgozására.

A JELENLEG IS FOLYÓ KUTATÁSOK SZERINT AZ A2 TEJ POZITÍV HATÁSSAL LEHET A KÖVETKEZŐKRE:

Laugesen and Elliott 2003, McLachlan 2001, Woodford 2006.

70 SEMEX A2A2 TENYÉSZBIKA
> 2600 GTPI

2018 augusztus

AZ AGRÁRIUM MÉRETHATÉKONYSÁGA DÖNTŐEN BEFOLYÁSOLHATJA AZ ÁGAZAT FEJLŐDÉSÉT

Indul a K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat

Szaktudás, modern technológia és mérethatékonyság – e három tényező határozhatja meg a hazai agrárium fejlődésének jövőbeli irányát és lendületét. A fiatal agrárszakembereket támogató K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat ezért idén az agrárium mérethatékonyságának fokozására fókuszál: a pályázaton a mester és PhD képzésben részt vevő fiatal agrárszakemberek az ágazat mérethatékony fejlődésére, az alapképzéses hallgatók pedig az élelmiszerpazarlás megállítására tehetnek javaslatokat.

A K&H Csoport felelős vállalként az elmúlt években számos kezdeményezést indított - többek között - a fiatalok oktatása és a környezetvédelem területén, így bizonyítva elkötelezettségét a hosszú távon fenntartható fejlődés mellett. Ennek része a 2015-ben életre hívott **K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázat**, melyet a K&H az ágazat jövőbeli technológiáit és lehetőségeit felismerő agrárszakemberek támogatására idén ősszel is meghirdet. Az idei fókusz az ágazat közgazdasági fenntarthatóságán és a mérethatékonyságon van.

„Magyarországon a mezőgazdaság és az élelmiszeripar hagyományosan kiemelt nemzetgazdasági ágazatnak számítanak. Ahhoz azonban, hogy ez továbbra is így maradjon, elengedhetetlen az ágazat fiatalítása, ugyanis jelenleg a 65 évnél idősebb gazdák vannak a legnagyobb arányban (30%), miközben az agrár szakemberek mindössze 5%-a 35 évnél fiatalabb. Márpedig az ágazat elöregedése sajnos azzal is együtt jár, hogy nem tudjuk kihasználni az agrárgazdaságban, azon belül is a mérethatékonyságban és új technológiákban rejlő lehetőségeket” – hívta fel az agrárium egyik aktuális problémájára a figyelmet **Tresó István, a K&H Agrárfejlesztési főosztály vezetője**.

A fenntartható termelésnek a szaktudáson és a modern eszközigényen túl a mérethatékonyság is feltétele, azaz, hogy hogyan lehet a legjobban kihasználni az adott birtokméretet és szerkezetet attól függően, hogy milyen kultúrát termesztünk rajta. „Az ágazat további fejlődése érdekében arra van szükség, hogy a gazdák ne csak a következő termelési ciklust tudják finanszírozni, hanem az új beruházásokkal fejleszteni, bővíteni, hatékonyabbá tenni legyenek képesek a gazdaságot. Mindez mérethatékony termelés nélkül nagyon nehezen kivitelezhető, főként annak tükrében, hogy a különféle növényi kultúrák hektáronkénti jövedelemtermelő képessége jelentősen eltér” – mondta el Tresó István.

A K&H a fenntartható agráriumért ösztöndíjpályázatra az elmúlt három évben összesen 15 felsőoktatási intézmény 207 tehetséges hallgatója nyújtotta be szakmai munkáját, akik közül 29-en kaptak anyagi és szakmai támogatást tanulmányuk és kutatómunkájuk folytatásához. A Bank a legfiatalabb szakembereknek is lehetőséget biztosít, így az alapképzésben részt vevő hallgatóktól azt várja, hogy engedjék el a fantáziájukat és mutassák be, milyen megoldásokat látnak az élelmiszerpazarlás megállítására.

A pályázatra 2019. február 17-ig lehet jelentkezni. A részletek az alábbi linken érhetők el:

<https://www.kh.hu/csoport/fiatalok-oktatasa>

Kereskedelmi és Hitelbank Zrt.